

✓ کارنیل، بزرگترین شبکه موفقیت ایرانیان می باشد، که افرادی زیادی توانسته اند با آن به موفقیت برسند، فاطمه رتبه ۱۱ کنکور کارشناسی، محمد حسین رتبه ۶۸ کنکور کارشناسی، سپیده رتبه ۳ کنکور ارشد، مریم و همسرش راه اندازی تولیدی مانتو، امیر راه اندازی فروشگاه اینترنتی، کیوان پیوستن به تیم تراکتور سازی تبریز، میلاد پیوستن به تیم صبا، مهسا تحصیل در ایتالیا، و..... این موارد گوشه از افرادی بودند که با کارنیل به موفقیت رسیده اند، شما هم می توانید موفقیت خود را با کارنیل شروع کنید.

برای پیوستن به تیم کارنیلی های موفق روی لینک زیر کلیک کنید.

www.karnil.com

همچنین برای ورود به کanal تلگرام کارنیل روی لینک زیر کلیک کنید.

<https://telegram.me/karnil>

الکساندر ژلین

بزرگداشت ضعف

مترجم: فروغ طاعونی

الكساندر ڙلين

بزرگداشت ضعف

مترجم: فروغ طاعتنی

پیش گفتار

باید گفت کتابی را که خواننده در دست دارد ، کتابیست کاملاً منحصر به فرد. این زندگینامه استثنائی و تکان دهنده ، مسیری را که الکساندر ژُلین ، معلوم مغزی، برای رهائی از مشغولیت خود (پیچاندن سیگار ، به دلیل معلولیت) و رساندن خود به نیمکتهای دانشگاه برای تحصیل در رشته فلسفه ، طی نمود ، بازگو میکند. آنچه که در وهله اول خواننده را تحت تأثیر قرار میدهد ، به طور حتم تصمیم و اراده الکساندر ژُلین است که به لطف کوشش مداوم و جرئت پا فراتر گذاشتن از توانائی خود ، تنها و افتان و خیزان موفق شد خود را به "دنیای دیگر" برساند . و این "دنیای دیگر" برای او ، با توجه به هفده سال زندگیش در مؤسسه‌ای منحصر به معلولین ، همین دنیای عادی و معمولی ما بود.

قطعاً این داستان یک گواهی تکان دهنده جهت تأیید قدرت انطباق انسان است. ولی بیش از آن گویای یک سر سختی تزلزل ناپذیر برای ایستادگی و یافت معنا برای تجربیات زندگی ، دردها و کوششهاست.

این قصه، جذاب ، گیرا و دلچسب است.

الکساندر ژُلین هر نوع دلسوزی و ترحم را رد میکند و پیامش : "فرار نکردن از معلولیت " است. پذیرفتن این که "من هرگز یک انسان معمولی نخواهم شد " و این چیزیست که انسان را به پرسش از خود و امیدارد : معنای "تفاوت" چیست؟

نویسنده در حالی که از تجرب خود ، تجاربی گاه بسیار سخت و دردناک ، تعریف میکند ، خواننده را مصراًنه به سؤال از خود برای یافتن معنای "عادی" و "غیر عادی" دعوت می نماید.

بدون پیشنهاد راه حلی تسکین دهنده ، خوش آهنج و موزون ، صحبت او پرسشی است که تمامی آنچه را که فکر میکنیم میدانیم ، واژگون میسازد. آنچه را که اغلب تنظیم کننده رفتارمان در مقابل دیگریست . آن "دیگری" که مقاومت و بیگانه با ماست.

این کتاب در واقع یک کتاب فلسفی است ، چرا که ما را مجبور به "نوعی دیگر نگریستن" می نماید، وگرنه حضور سقراط و گفتگوی او با نویسنده فقط یک تصویر سمبولیک برای تکیه بر نیروی فلسفی حرک وزندگی بخش این متن است.

صاحب سقراطی است نه فقط به این دلیل که فیلسوف با اعتراف به نادانی خود ، در آن نقش پرسشگر را بازی میکند و یا به این خاطر که مبحث پیچیده "انسان" بودن را مطرح میسازد ، بلکه به این منظور که این گفتگو به مثابه خیلی از منتهای افلاطونی به یک واژگونی بنیادین ارزشها ختم میشود. سقراط که پرسشگر است، خود نیز به زیر سؤال رفته و مجبور به پرسیدن پرسش دشوار معنای "عادی بودن" از خود است. فلسفه در واقع همین تقاضا و کوشش مدام برای "نوعی دیگر نگریستن" محسوب میشود.

چهره هیچ فیلسوفی بیش از "دموکریت" در نامه های مردم به "هیپوکرات" در مورد خنده و جنون ، بیانگر این روش دشوار و پر آزار نیست.

مضمون این نامه ها چنین است :

ساکنین شهر "آبده را" شهری که فیلسوف مشهور "دموکریت" در آن سکونت داشت ، پیامی برای "هیپوکرات" ، معروفترین پزشک عهد باستان فرستادند . در این پیام ، افراد خوشنام شهر نگرانی خود را اینچنین عنوان کردند:

"دموکریت" دچار اختلال روان شده : "دموکریت به همه چیز میخندد".

"هیپوکرات" بعد از دریافت این پیام عازم شهر "آبده را" شد. ملاقات پزشک و فیلسوف به دگرگونی چشمگیری در تصوّرات انجامید : این ، باصطلاح ، دیوانه ، یکباره نشان داد که خردمند بزرگیست ! چرا که به بی عقلی انسانهای میخندید که جلب مسائل بی ارزش میشدند و عمر را با پوچیها سپری میکردند.

این داستان ، داستان فیلسوفی که میخندد ، به طور قابل توجه ای این واژگونی فلسفی را منعکس میکند. همان واژگونی که موضوع گفتگو در این کتاب است و خواننده را وادار به پرسش از خود در باره تصوّرش از "عادی بودن" مینماید.

برداشت فلسفی دیگر از نوشتۀ الکساندر ژلین، پرداختن به فلسفه از طریق پرسش است. پرسشی آزاد

وبدون پیش داوری ، به سان ذرّه بینی که خطوط حقیقت را بزرگتر میکند.

او خود را مدیون فیلسوفهای میداند که باعث رشد و پیشرفت‌ش جهت درک این مطلب بوده اند: یعنی کشف بزرگی انسان در قلب ضعف.

پیام سقراط : "خودت، خودت را میشناسی؟" این اوّلین پرسش حیرت انگیز در باره معماًی وجود بشر و موقعیّت او ، به نوعی "شکفتی" در مقابل موجودیّت خود و دیگری تبدیل میگردد.

قطعاتی از این کتاب مرا به یاد زیباترین صفحه‌های تاریخ فلسفه غرب می‌اندازد (اگر چه چندان شناخته شده نیست !) اشاره من به "تماشا نامه" "ریموند لول" است، ریموند دیوانه که بارها و بارها در آزمونهای سخت مجبور به دست و پنجه نرم کردن با اضطراب و اندوه و افسردگی بود. این فیلسوف خوشحالی خود را از بودن در "وجود داشتن" بیان میکند :

"خداوندا ! شکرت ! چرا که انسان باید خوشحال باشد از "وجود داشتن". مائی که این اطمینان را داریم که واقعاً هستیم ، از آن لدت میبریم ". و یا خیلی ساده و خلاصه شده در چهار کلمه : **فیلسوف همیشه خوشحال است.**

این اثر ، همچنین ، کتابی است بیانگر ارزش دوستی. در وهله اول در باره لزوم آن :

در حین خواندن انسان پی میرد که چگونه دوستی، زندگی در این آموزشگاه را قابل تحمل میسازد. و سپس روی اثر دلنشیں آن:

نویسنده به تعریف صحنه‌ای میپردازد که برای او و خواننده فراموش نشدنی است. زمانی که دوستش "ژروم" که به زحمت قادر به تکلم است، از میان بسترش نگران راحتی اوست.

این صحنه رمز این کتاب است، چرا که در قلب ضعف، نیروی زندگی بخش مهر و دوستی را آشکار میسازد. از نگاهی صحبت میکند که ارجحیت را به "دیگری" میبخشد.

کتاب الکساندر ژلین برای من بینهایت ارزشمند است، چرا که حامل یک گواهی زنده، صمیمی و واقعی از یک ایمان و اعتقاد گهن (تقریباً ارسطوئی) است.

اعتقادی همیشه در معرض خطر...

اینکه انسان قادر به "بودن" است... اینکه انسان دوست انسان است.

RUEDI IMBACH

استاد فلسفه در دانشگاه فریبورگ (سوئیس)

"حیرت در آغاز ، مثل امروز ، انسان را به سوی فلسفه هدایت کرد ...

ولی آنکه میپرسد و متحیر است احساس نادانی میکند... .

برای فرار از نادانی ، انسان پرداختن به فلسفه را آغاز نمود. "

ارسطو

به این طریق "فلسفه" از حیرت انسان در مقابل آفرینش متولد شد.

پارا فراتر گذاشتن از " خُب ! همین است دیگر ! " و چهار چوبهای آمده زندگی روزمره... اینست سخن فیلسوف.

از آغاز فیلسفها در مورد مسائلی که برای انسانهای همزمانشان واضح و آشکار و حتی ساده و مبتذل جلوه میکرد ، خودرا به زیر سؤال میبردند.

در طول این صفحات من سعی خواهم کرد که این روش را برای بیان تجربه ام در اقامتنی بیش از هفده سال در یک مرکز آموزشی مخصوص معلولین مادرزاد ، استفاده کنم.

من در تشکیلاتی منحصر به معلولین مغزی بزرگ شدم.

سنت اوگوستن میگفت : " حافظه معدہ روح را تشکیل میدهد".

این روند خلاق مرا وادار به برگزیدن تجاربی از این مسیر نمود.

به این طریق گذشته ام ، خاک حاصلخیز تقیر و آندیشه ام شد.

غذای اصلی انتخاب شده بود، حالا باید به دنبال یک هضم کننده میگشتم.

طنز؟! چرا که نه؟ این روش اصیل و زیبا برای تلطیف بیان شرایط گاه بسیار دردنگ و غم انگیز زندگی؟

نیچه در این باره میگفت : " اگر میخواهی بدانی که فیلسوف خوب کیست ، همه آنها را در یک ردیف بگذار ، آنکه میخندد بهترین است.

دلیل زبان محاوره ای این متن اینست که من با دست نمیتوانم بنویسم. بنا بر این آن را از طریق خواندن به کامپیوتر سپردم که گفته ام را به رشتۀ تحریر در آورد.

و اما دلیل انتخاب این گفتگوی سقراطی ، فقط انعکاس صمیمانه چگونگی برداشتم از فلسفه است. در واقع برای اندکی آراستن و پیراستن مشکلات روزمره ، به فیلسوفها پناه میبردم که هم صحبتان برتر و مورد علاقه ام شده بودند. در بین آنها سقراط نقش قاطع و تعیین کننده را

بازی میکرد. علاقه من به فلسفه ، دقیقاً از زمان کشف تفگر او بود.

علاوه بر آن فکر میکنم فقدان کامل پیش داوری که معمولاً به سقراط نسبت داده می شود ، از او یک همسفر بسیار خوب ساخت برای ماجرانی که قصد تعریفش را دارم.

سر آغاز :

این گفتگوی عجیب در کجا میگذرد؟ برای انتخاب آزادید! شاید در یونان، روی

"آگورا"، در میان انبوهای شمار رهگذران ناشناس؛ یکی به بازار میرفت، یکی در حال دیدار با یک دوست قدیمی بود، یکی از نزد پزشک باز میگشت، دیگری به نزد او میرفت؟...

یا اینکه خیلی ساده تر در یک خوابگاه کوچک و کم نور، هنگامی که در میان راز شب، من و دوستان بخت برگشته ام بیدار بودیم؟ کی؟ کسی نمیداند. چرا؟ خودتان آنرا جستجو کنید، خواهید یافت. هر چیز دلیلی دارد.

گفتگو با سقراط مکرّر بود و طولانی. در اینجا من فقط قسمت اصلی و اساسی صحبتمان را تعریف کرده و به این طریق خواننده را از گفتگوی طولانی معاف میکنم.

صحبتهایی که در آن سقراط مخاطبی را خلع سلاح کرده واز پیشداوریهای خشک و فاحش او پرده برداشته واورا مجبور به تعریف هر یک از کلمات استفاده شده مینماید.

الكساندر - سقراط ؟

سقراط - خود اوست .

الكساندر - سلام بر سقراط

سقراط - سلام بر... از من چه می خواهی ؟

الكساندر - من ... می خواستم نهایت قدردانی و سپاسم را ابراز کنم.

سقراط - مگر چه کاری برایت انجام داده ام ؟

الكساندر - بزرگترین خوبیها را !

سقراط - آیا تا کنون یکدیگر را ملاقات کرده ایم؟

الكساندر - به طریقی

سقراط - کنجکاوی میکنی

الکساندر - اگر خیلی عجله نداری...

**سقراط - کاملاً وقت دارم ، تعریف کن ... به این
امید که از حرف زدن خسته نشوی .**

**الکساندر - بسیار خوب ! خودم را معرفی
میکنم. اسمم الکساندر است . بیست و سه سال دارم
و دانشجوی رشتۀ فلسفه هستم .**

**سقراط - تا اینجا هیچ چیز استثنائی
نیست .**

الکساندر - و با این وجود...

**سقراط - به صحبت برگردیم ، با
اطمینان ادامه بده**

**الکساندر - خوب ، پس بیست و سه ساله هستم و
تحصیل در رشتۀ فلسفه را شروع کرده ام.**

**سقراط - مرحله به مرحله ! همه
چیز را برایم تعریف کن . و بدون
حاشیه رفتن به اصل مطلب بپرداز.
اگر لازم باشد خودم سئوال مورد
نظرم را مطرح میکنم . اول از
کودکیت برایم بگو.**

الكساندر - چه میتوانم بگویم؟ من در 26 نوامبر سال 1975 در دهکده کوچکی در سوئیس متولد شدم که خیلی زود آنجا را ترک کردم. حادثه‌ای در تولد مرا از خانواده‌ام جدا کرد و والدینم را مجبور به سپردن من به یک آموزشگاه تخصصی در این زمینه نمود، البته به اصطلاح تخصصی، من در آنجا...

سقراط - عجله نکنیم! چه حادثه‌ای در تولد؟

الكساندر - یک Athétose

سقراط - روشنتر صحبت کن.

الكساندر - همینطور که میبینی، برای تنظیم حرکاتم دچار مشکل هستم و رفتارم کاملاً مردّ است و با زحمت و به کندی صحبت میکنم. همه اینها پیامدهای نوعی خفگیست که به طور علمی به آن Athétose میگویند

سقراط - دلیلش چه بود؟

الكساندر - به خاطر جست و خیز بیش از حد در شکم مادرم، بند نافم را به دور گردانم پیچاندم... خودت میتوانی به خسارت وارد شده پی ببری.

تولد من در شرایط و خیمی صورت گرفت . مادرم میگفت که ناگهان بچه ای کاملاً سیاه ظاهر شد که گریه هم نمی کرد . او فریاد زد : "بچه مرده است؟" و پرستار در جواب گفت : نه ! ولی هیچ معلوم نیست که چه خواهد شد . نوزاد یک لحظه با نگاهی خسته به مادر خیره شد و سپس آنها را از هم جدا کردند . من بلاfacله به بیمارستانی که در آن تمرینات مخصوص برای به هوش آوردن انجام می شد ، منتقل شدم .

سقراط - آخرین شанс ؟

الکساندر - بیشتر اولین ! برای مامان " دوباره به هوش آوردن " جائی برای امید میگذاشت . او که از دیدن نوزادش محروم شده بود ، مقابل پزشکان پا فشاری و تأکید میکرد : " فقط زنده باشد ، فقط زنده باشد ، مهم نیست چطور ، خدا کند که زنده باشد ! همانطور که آمده همانطور هم روزی خواهد رفت ! فقط به این شرط که زنده باشد " ! و سرنوشت موافقت کرد که آرزوی او مورد قبول واقع شود . ده روز بعد مامان یک نوزاد زیبا را بر سینه اش می فشد .

پزشکان در مورد تحول و دگرگونی نوزاد هنوز قادر به دادن نظر قطعی نبودند . ولی چه اهمیتی داشت ؟ فرزندش زنده بود .

الکساندر - از چهار سالگی معالجات گوناگونی روی من صورت گرفت ، فیزیو تراپی ، ارگو تراپی ، لوگو تراپی ... همه اینها برای تصحیح مخلوق عجیبی که من هستم.

سقراط - عجیب !

الکساندر - آه ، سقراط خوب ، من بسیار متفاوت از دیگران بودم : اصلاً راه نمی رفتم ، به طور عجیب و غریبی حرف میزدم ، حرکاتم ناقص و نا تمام بود . و خلاصه اینکه اصلاً عادی نبودم.

سقراط - خوب چه کار کردی ؟

الکساندر - هزاران تمرین ... برای درست نشستن ، برای تنظیم حرکات دست و پا ، برای در دست گرفتن چنگال و چاقو (بدون بریدن گلوی بغل دستی ام) ... کم کم برای در دست گرفتن قاشق سوپ (ویا بیشتر قاشق دسر) به مرحله استادی نزدیک میشدم . وبالاخره هر روز سعی میکردم که نتیجه بهتری در پیمودن هزار متر با چهار دست و پا داشته باشم.

سقراط - می توانم تصور کنم که این نتایج درخسان چه وقت و کوششی را از تو می طلبیدند.

الكساندر - در آموزشگاه مشغولیات کم نبود . ساعتهاى کلاس معمولاً برای تمرینات پزشکی قطع می شدند. برای مثال دوستم "لوک" ساعتهاى زیادی را صرف آموختن صدای خسته کننده، میکرد. او جنگ بیرحمانه ای را با صدای ای مثل "تون" ، "رون" ، "سون" ، "پلمب" ، "پون" ، "پو" ، "بلوند" ، "بو" ... شروع کرده بود. کسی بیشتر از او قادر به نشان دادن چنین لجاجتی نبود.

علاوه بر اینها ، ما مثل هر شاگرد مدرسه ای به برنامه های معمول درسی هم می پرداختیم. مثل آموختن حروف و حساب... خلاصه روزها پر بودند.

سقراط - واضح تر بگو ! برنامه ها
چطور ...

الكساندر - ما یکشنبه ها کمی بعد از ساعت 7 بعد از ظهر تمیز و مرتب می رسیدیم. حالت غمگینمان ، کمبود حضور پدر و مادر را آشکار میکرد. شب ، خانمی مسئول دلداری و عوض کردن وضع روحی ما بود. صبح با نیروی فراوان خوابگاه را ترک میکردیم و به طبقه پائین می آمدیم و به این طریق روز جدیدی آغاز میشد. تابستان مثل زمستان ، فعالیتها یکی پس از دیگری انجام میشدند. تمرینات درمانی ، کارهای مدرسه ، زنگ تفریح . غروب دوباره به طبقه اول بر می گشتیم و سر ساعت 8 به رختخواب میرفتیم. دوشنبه، سه شنبه ، چهار شنبه ، پنج شنبه

و جمعه برنامه ما همین بود . بدون اینکه روزها به هم شبیه باشند ، برنامه ما با همین نظم حیرت انگیز سپری میشد. زمان به طور اجتناب

ناپذیری ما را به دنبال خود می کشاند بدون هرگز شنیدن یک "چرا" ی مخالف از سوی ما .

سقراط - و ارتباط با خارج ؟

الکساندر - خیلی نادر بودند . در میان تشکیلات یک آشپز ، چند نظافتگر لباس ، یک

پزشک ، یک دندانپزشک و یک روانشناس فعالیت داشتند. دوستانم و من روشنترین لحظاتمان را در میان این دیوارها میگذراندیم :

انسانهای ویژه خارج از معیار .

سقراط - تو مدام بر میگردی به کلمه "معیار" و "عادی بودن" آیا میتوانی کلمه "عادی" را دقیقاً برای من معنی کنی ؟

الکساندر - دقیقاً . خب ! سعی می کنم : چیزی که مطابق با رفتار اکثریت ویا میانگین حالتها و اعمال رایج باشد . یک چیز معمولی و آشنا برای همگان.

مثلًا برای یک بچه دوازده ساله ، به نظرم ، حرف زدن ، خواندن ، نوشتن ... عادیست.

سقراط - وتو این واژه را اینچنین معنی میکنی ؟

الکساندر - کم و بیش ، بله

سقراط - ادامه بده !

الکساندر - در آموزشگاه هیچ چیز به سادگی نمی گذشت. همه چیز ما را متغیر می ساخت . روز هایمان حوادث غیرمنتظره ای در چننه داشت ، خوب و بد . جائی برای کسالت نبود . فقط یک هدف واقعی و جدی وجود داشت : پیشرفت . سایر چیزها از قبیل خوبی و بدی غذا ، و اینکه آیا نتیجه کار دیگری بهتر از ماست یا نه ... بعد از آن مطرح میشدند.

سقراط - برنامه ای برای آینده نداشتید ؟

الکساندر - بعضی ها "اضطراری" بودند و بعضی دیگر "فرعی" ... پیشرفت و بهبودی از نظر سلامتی ، اضطراری محسوب میشدند . در هر لحظه باید به آن می پرداختیم . برای ما "فردا" و یا حتی دیرتر مفهوم نداشت . "آینده" به آخر هفته محدود میشد . وقتی به منزل و نزد خانواده مان برمی گشتم . برای من دو روز را در کنار مامان و بابا و برادرم فرانک گذراندن ، لدّت زندگی محسوب میشد .

سقراط - آیا این جالب است که زمان حال تمام دققی را که در توانائی ماست به خود جلب کند؟

الکساندر - نمی دانم....بالاجبار با پاهای که در کفش چوبی بود ، باید واقع بین میبودیم و همیشه در زمان حال گذشته هم تقریباً هیچ وزن و ثباتی نداشت . اینکه سال اوّل مدرسه باشیم یا سال دوّم ، کاملاً بی اهمیت بود . زمان حال ، همانطوری که گفتی تمام فکر و وقتمن را به خود جذب کرده بود . زندگی را مشکل نمی گرفتیم .

الکساندر - همین سادگی در همزیستی هم دیده میشد. خیلی ساده یکدیگر را دوست داشتیم . بدون تظاهر . روابط به طور طبیعی ایجاد و با حالتهای استثنائی شرایطمان محکم میشدند . با اتفاقات منحصر به جمع کوچکمان. در رویاروئی با دشواریها ، حرکات دوستانه ای که بینمان رد و بدل می شد ، از یأس و نا امیدی پیشگیری مینمود. دوستی مارا به هم پیوند میداد و به ما نیرو میبخشد. همدیگر را دوست داشتیم. به همین سادگی. انتخابی نداشتیم. لطفاً این مهربانی کمی از تنهاییمان می کاست.

سقراط - اگر خوب فهمیده باشم ، این خود جوشی در روابط ، از هدف مشترکتان سر چشمه میگرفت . همه شما در جستجوی یک هدف بودید.

الکساندر - همکاری برای رسیدن به اولین هدف حیاتی بود : پیشرفت ، بیش از پیش به دیگران شبیه بودن، از طبقه "عادی ها". این هدف مسلط بر سایر دل نگرانیها بود و به آنها مفهوم می بخشید. زندگی می توانست به این شکل خلاصه شود :

زندگی سرشار از امکانات است و درهای باز ، که می توانیم آنها را بدست بیاوریم . واز آن پس وظیفه ما به حرکت در آوردن تمام این امکانات بود برای رشد و پیشرفت .

سقراط - باید اعتراف کنم که چگونه بیرون کشیدن این نیرو از وجودتان ، به زحمت برایم قابل درک است .

الکساندر - من هم نمی دانم ! هر چه که بود برای مقابله با کارهای روزانه به نیروی فراوانی نیاز داشتیم. آیا میتوانی مجسم کنی که چند ساعت باید تلاش میکردیم تا نحوه درست در دست گرفتن یک مسوک را می آموختیم ، وسیله ای تا این حد مبتدی ولی چقدر ضروری ؟

مبارزه برای هرچیز و همینطور بر علیه هر چیز : این بود اساس کار ما ، مبارزه علی رغم بی حرکتی بعضی از مردمیان ، بر علیه تشخیص پزشکی ، بر علیه یأس و ناامیدی و ریشخند و تمسخر بعضی از بچه ها که به طور وحشتناکی احساساتمان را جریحه دار می کرد

سقراط - بگو ببینم الکساندر ، چطور شد که به فلسفه رو آوردی ؟

الکساندر - و بالاخره رسیدیم به نکته ای که بیش از هر چیز مربوط به توست.

دقیقاً در همین فضای مبارزه بود که بر حسب اتفاق یک کتاب فلسفه به دستم رسید و مخصوصاً با این دو عبارت جالب :

"هیچکس به طور ارادی بد جنس نیست" و "آیا خودت خودت را می‌شناسی"

سقراط - در جائی آنرا شنیده ام..

الکساندر - این دعوت بلافصله در وجود نو جوانم طنین انداخت. زندگیم را منقلب و به طور ناگهانی جالبتر نمود. یکباره همه چیز برایم منشأ تفگر شده بود. در این برنامه وسیع، در آن واحد باید چند چیز را با هم مشاهده میکردم: یک ماجراهای جذاب، رام کردن نوعی سرگشی و همچنین حرکی خوشایند.

از آن روز به بعد به خودم گفتم که باید به دلیل وضعیت عجیب خودم پی ببرم و تا آنجا که میتوانم عکس العمل مریبیان محترم را نیز زیر نظر بگیرم.

سقراط - آنچه را که تو فلسفه مینامی آیا به تو امکان دیدی متفاوت به واقعیت را می‌دهد؟

الکساندر - مسلمًّا. یک امکان ساده و معمولی انسان را در نظر بگیریم: مثلاً راه رفتن! سالهای طولانی من چهار دست و پا راه می‌رفتم. سپس کم کم با طی کردن درجات تحول، موفق شدم که با فشار دادن چرخی برای حفظ تعادل، حرکت کنم. اما در ظهیر سالگی لزوم رهائی خودم

را از این دستگاه که به شدت دست و پا گیر بود ،
احساس کردم . به من یک کلاه ایمنی دادند و
"حرکت همسفر" ! به این طریق ماجراهی بزرگی
برایم آغاز شد :

ایستادن ، "سر تا حد امکان دور
از زمین" ، به اصطلاح جانور
شناسی ، یک دو پای واقعی
شدن...

برای همیشه ، لحظاتی را که به
این طریق راهروهای سفید
آموزشگاه را طی میکردم ، به
یاد خواهم داشت.

الکساندر - روزی در حالی که مشغول یکی از تمرینهای خطرناک جهش بودم ، دوستی با دقت از سر تا پای مرا ور انداز میکرد . هیچیک از حرکاتم از نظرش پنهان نمیماند و در حالی که کاملاً مشغول بررسی تمریناتم بود ناگهان خودش را مثل یک گوز پشت جمع کرد و شروع کرد به خندیدن . به شدت ناراحتمن کرده بود . "زان" کاملاً معلول بود ، نه قادر به صحبت بود ، نه راه رفتن و نه حتی نشستن . چطور این جوان می توانست به بچه ای که لنگ لنگان ، اولین قدمهایش را تمرین می کرد ، بخند ؟ من نمی فهمیدم . با این وجود خیلی زود متوجه شدم که هر چه قدمهای من مطمئن تر میشد ، خنده او هم شدت میگرفت . و خلاصه در میان قهقهه خنده های مسری او بود که من امتحانم را به پایان رساندم و وارد دنیای مخصوص دو پایان شدم . خنده های "زان" به اوچ رسیده بود برای شادی و ستایش این پیروزی .

سقراط - در این واقعه پیامی دیده نمی شد ؟

الکساندر - کاملاً در چنگ پیش داوری و غرور ، نتوانستم آنرا تعبیر کنم . و با این وجود "زان" تمام وجودش را برای حمایت از من به کار گرفته بود .

او میدانست که هرگز قادر به راه رفتن نخواهد بود . ولی از ورای حضور بی پیرایه

خود ، بدون حرف ، بدون حرکت ، با آن درستکاری و دقیقی که در محبت‌های واقعیست ، او تک تک قدمهایم را همراهی می‌کرد. پاهای من مال او شده بودند و اینطور به نظر می‌رسید که خود او در حال تمرین راه رفتن است.

وقتی که نوجوان بودم و وارد محیط آموزشی رسمی شدم ، راز دیگری را در حرکات و رفتار دیگران کشف کردم . بعضی‌ها از نمره‌های بد و یا قدمهای اشتباه "دیگری" لذت می‌بردند. یکبار دیگر احساس کردم که احتیاج به تقگر و دید و سیعتری برای پذیرفتن این تضاد دارم . مطالعه فلسفه خیلی به من کمک کرد . خیلی زود پی‌بردم که محیط اطرافم تغییر کرده. آموزشگاه قبلی را که پیش‌رفت یکی ، موقعیت دیگری نیز محسوب می‌شد ، کاملاً ترک کرده بودم.

سقراط - چه شانس بزرگی !

الکساندر - طبیعی بود .

سقراط - آیا در حال ایده آل جلوه دادن آموزشگاه قبلی نیستی ؟ فکر می‌کنی آنجا بهشت بود؟

الکساندر - البته گاهی جدالهای کوچک پیش می‌آمد . ولی بدون بدجنسیهای بی‌دلیل و مجّانی.

سقراط - نه حتی با مریّها ؟

الکساندر - مممم ما خیلی ملایم و مهربان نبودیم، حق با توست. همیشه منقلب از احساس "درک نشدن"، اغلب جنگجو و حتی بیرحم میشیم و در نتیجه جدالهای سختی در میگرفت. ولی دقت کن: درست مثل این بود که ما در یک ظرف در بسته زندگی می‌کردیم. برای ما امکان عقب نشینی و نه حتی امکان برخورد با یک انسان خیرخواه و بی‌طرف در خارج از آموزشگاه وجود نداشت. و به این طریق نوعی مبارزه طلبی ما را به جبهه گیری مقابل مریّیان وامیداشت. و طبیعتاً آنها همیشه مسلح تر، آماده تر و قویتر بودند. در نتیجه پس از آن، برخوردها مغرضانه و بیرحم میشند. بعضی از مریّیان برای جلب نظر لطف رئیس آموزشگاه اقدام میکرند که این گروه خیلی زود به هدفشان میرسیند و ما از قبل مغلوب محسوب می‌شیم. به خاطر همین فضای سرکوب و خفغان، توصل به پدر و مادر تنها راه نجاتمان به نظر می‌رسید و مجبور به نشان دادن طوماری از این اعمال بودیم تا آنها واکنشی نشان دهند. ولی چگونه می‌توانستند دخالت کنند؟ آنها هرگز به طور واقعی به موقعیت ما آگاه نبودند. از آنجائی که فقط از طریق مریّیان مطلع می‌شدند، جز گزارش آنها، گواهی دیگری نداشتند. وقتی که حرفهای ما با نظرات رسمی متفاوت بود، ما را دروغگو خطاب می‌کردند.

سقراط - گفتگو و استدلال و مشکلات دیگری که اینچنین اهمیت حیاتی پیدا کرده بودند، آیا تشنگی صحبت و توجیه و تبرئه را در شما بیدار نمی کردند؟

الکساندر - چرا ، ولی به چه قیمتی ؟

سقراط - آیا با مجبور نمودن خودتان به گفتگو ، یک شانس بزرگ به آن نمیدادید ؟

الکساندر - چرا ، ولی شانسی که میتوانست موجب یک خطر وحشتاک هم باشد !

سقراط - سفسطه گری ؟

الکساندر- بیشتر حیله گری و دروغ ! یک مورد جالب به یادم آمد... یک روز گرسنگی به شدت رنجم میداد. از لای در نیمه باز ، روی میز مریبیان یک کیک دیدم . چه رویائی ! یک کیک زیبا، با شکوه و عظمت در میان اتاق می درخشید ! ورود به آنجا برای من اکیداً ممنوع بود. خودم را به طرف این گنج درخشنan پرت کردم. برای تکمیل بد شانسی من ، هدف نا مشروع ، روی فرش افتاد. اضطراب و نگرانی تمام وجودم را در چنگ داشت. تمام راه حلهای ممکن در ذهنم رژه رفتند. چطور باید این کار خلاف را پنهان میکردم ؟ ترس از تنبیه ، بد ترین حالتهای آنرا به نظرم آورد. اوّل سعی

کردم همه را با قاشق جمع کنم بعد با دستم
بیهوده تلاش کردم که لکه ها را از بین ببرم ...

یک راه حل به نظرم رسید : پرت کردن فرش
و کیک از پنجره ... به ذهن رسیدن همان و
انجام شدن همان ! خوشبختانه روز قبل از
تعطیلات بزرگ بود و کسی در پائین نگهبانی
نمی داد.

زندگی در مجموع مستلزم رعایت قوانین متعددی
ست ولی از آنجائی که امکاناتمان بسیار کم بود ،
برای لذت بردن از معمولی ترین چیزها ، مجبور
بودیم روشهای زیرکانه ای را به کار بگیریم.

سقراط - اگر اشتباه نکنم بعد از اوّلین قانونت :
" مبارزه برای هر چیز و بر علیه هر چیز " ،
دوّمین اصل تو اینچنین بود : اگر میخواهی از
یک محیط مתחاصم جان بدر ببری ، زیرک
باش .

الکساندر - بله ، ولی منظور به کار بردن یک
نیرنگ تنگ نظرانه ، خشن و زیانبخش نیست.
بیشتر آنطوریکه داروین میگوید ، منظور
تطابق و سازگاری و استفاده از محیط است. ما
کلک میزدیم فقط برای به دست آوردن یک چیز
المعمولی که هر بچه ای به طور طبیعی حق
استفاده از آن را دارد . آیا پرت کردن حواس
نگهبان برای بیرون رفتن و نوشیدن آب یک
حیله محسوب میشود ؟

سقراط - خلاصه مطلب ، این مبارزه داروینی برای شما نوعی انگیزه محسوب می شد .

الکساندر - این یک واقعیت است که برخورد با مشکلات برای یک انسان منطقی و با شعور که قادر به جذب نکات مثبت آن باشد ، به مراتب سازنده تر از بسیاری از کتابهای پر طمطران متخصصین آموزشیست. مشکل ، انسان را به سختی عادت داده ، بر می انگیزاند و مجبور به پیدا کردن راه حل مینماید . در این مورد به من گفته اند که اغلب بچه هائی که در یک درجه از معلولیت مشابه قرار دارند ، در شرایط محیطی و خانوادگی خودشان ، به طور متفاوتی پیشرفت میکنند. یادم می آید که روزی به شدت یک مادر را مورد انتقاد قرار داده بودند. او علی رغم رفتار پرسش که بیشتر شبیه به یک آدم آهنه بود تا به آدمیزاد ، اجازه داده بود که به تنها سوار قطار شود . من فکر می کنم که او فرزندش را با شادی و عشق حاضر در قلبش همراهی و حمایت می کرد.

مادرانی هم دیده می شدند که به خاطر عشق به فرزندشان ، یک قدم از آنها دور نمی شدند. عشق هم مثل تحیر می تواند یک باز دارنده باشد. اگر کودک را محاصره کند باعث سرکوبی تواناییهایش خواهد شد. من فقط از تجربیات شخصی خودم صحبت می کنم و قصد عمومیت دادن آنرا ندارم. خیلی ساده بگویم که اعتماد ، در مسیری که من طی کردم ، حیاتی بود.

سقراط - نمونه "شیرینی" ، امکانات نا شناخته و غیر قابل تصوّری را که می توان در قلب مشکلات یافت ، کاملاً آشکار می سازد.

الکساندر - نیچه ، یکی از اعضای گروه تو ، اغلب در مورد بهره جستن از سختیها صحبت میکند. او تا آنجا پیش رفته که می گوید : حتی در بی عدالتی نیز بهره بجودید . این آموزش بسیار کمک کرد. ولی چه مبارزه ای !

سقراط - من تصوّر میکنم ، همانطور که قبلًا هم به من گفتی ، برای شما همه چیز حالت مبارزه داشت ، حتی ساده ترین کارهای روزمره.

الکساندر - بعضی از زیست شناسها تأکید میکنند که مبارزه خصلت موجود زنده است. در آموزشگاه ما به دفعات صحّت این گفته را ثابت کردیم.

یک روز صبح وقتی که به مدرسه بازگانی می رفتم، با حسرت به دو چرخه سوارانی که از من سبقت میگرفتند نگاه میکردم. خیلی زود هدفی در ذهنم شکل گرفت. بدون شکّ مذوب امکانات بسیار زیاد این دستگاه شده بودم.

سقراط - تو به من نگفته بودی که به زحمت می ایستادی ؟

الکساندر - چرا، پزشک هم دقیقاً به همین مسئله توجه کرد و دوچرخه را غیر ممکن دانست. ولی من علی رغم همه چیز، قصد جسورانه خودم را با پدرم در میان گذاشت... و سپس بعد از تدارکات لازم، سفر را برنامه ریزی کردم.

بعد از ساعتهای طولانی تمرینهای خنده آور، بالاخره ماجراهی جدیدی را آغاز کردم. بر خلاف نظریات پزشکی، من موفق به کنترل خودم روی دوچرخه شدم. وبعد از آن... چه لذتی داشت پیمودن جاده‌های وسیع! در بین راه همیشه کسانی که مرا میشناختند، بر میگشتند برای اینکه مطمئن شوند که من همانی هستم که هرروز صبح مرا تلو تلو خوران در حال رفتن به مدرسه میدیدند.

سقراط - دقیقت کرده ای که تو نه تنها باید مشکلات را ناچیز می‌شمردی، بلکه نمی‌بایستی از "بنا به تجربه... ازقرار معلوم" هائی را هم که ما به واقعیتها اضافه می‌کنیم، هراسی به دل راه می‌دادی.

الکساندر - و دقیقاً همین مسئله، دلیل رو آوردن من به فلسفه است. من می‌بایستی برای جنگیدن با عنوانهای که بی امان به ما می‌چسبانند، مسلح می‌بودم. در زمینه عنوانها، سارتر یکی دیگر از افراد گروه تو، در مورد "به شئی تبدیل کردن" خیلی صحبت کرده. این عمل، "دیگری" را تاحدّیک شئی پائین آورده، او را تبدیل به

یک "صفت" می کند و در او چیزی جز یک حسن و یا یک عیب نمیبیند . اورا به سنگ تبدیل نموده و مانع تحولش می شود.

سقراط - این واقعیّت در دنای برای دوستانت هم همینقدر زجر آور بود ؟

الکساندر - در داخل آموزشگاه ، همانطور که تا حال دیدی ، حداقل برای ما که در شرایط مشابه بودیم رابطه دوستی به طور طبیعی و بدون تظاهر ایجاد می شد. و این مسئله به ما کمک می کرد که با هم بر علیه مشکلاتی که از وضعیتمن جدا شدنی نبود ، مبارزه کنیم .

سقراط - منظور تو چه نوع مشکلاتی ست ؟

الکساندر - آموزشگاه مملو از "غیر عادی" ها بود :

من کلمات را در دهان می جویدم و شاد و خندان نلو تلو میخوردم ، "فیلیپ" در 18 سالگی قدش کمتر از یک متر بود ، "ژروم" نه قادر به حرف زدن بود و نه راه رفتن و "آدرین" که از یک نا رسائی ذهنی رنج می برد و صداهایی را برای صحبت از دهانش خارج میکرد که قابل تشخیص نبودند . هیچ چیز ما را به هم پیوند نمی داد و در عین حال همه چیز دلیل اتحادمان بود . با هم بهتر می توانستیم شرایط سخت وضعیتمن

را تحمل کنیم و به همین دلیل مواطن بودیم که بیهوده وقتمن ، وقتی تا این حد با ارزش را برای مسائل ناچیز و جدالهای بی ثمر هدر ندهیم . ما برای مبارزه با سختیها و بر عهده گرفتن انزوا و تنهائی هر کدام ، یکدیگر را حمایت میکردیم .

سقراط - میتوانی در مورد "کمک" و "حمایت" بیشتر توضیح بدهی؟

الكساندر - راستش توضیح دادن در این زمینه برایم مشکل است . مثلاً با آدرین صحبت محدود میشد به : " بو بلوز ، شل شلوار ،

"چ چط ورری؟"

سقراط - چیزهای بی اهمیت؟

الكساندر - دقیقاً نه . سؤال : "چطوری؟" برای ما حیاتی بود.

سقراط - واقعاً؟

الكساندر - با یک : "چطوری؟" ما وارد زندگی "دیگری" میشیم ، دردهایش را در خودمان احساس کرده و به این طریق دوستیمان را به او منتقل میکردیم .

سفراط - مبالغه نمی کنی ؟

الکساندر - فکر نمی کنم . با اینکه به وضوح مشخص است که من از یک موقعیت کاملاً استثنائی صحبت میکنم ، فراموش نکن که اکثر مان برای ایجاد ارتباط دچار مشکل بودیم و به این خاطر رمزها و زبان خاص خودمان را گسترش می دادیم .

اکثراً شبهها وقتی که غرق در افکارم بودم ، به سرنوشت بچه های دیگر حسرت می خوردم : بچه هائی که در منزل می خوابیدند و ساعتهای دلچسبی را در خانواده می گذراندند . و من در آنجا تنها و بی کس و بی امنیت . نور ضعیفی خوابگاه اشغال شده توسط موجودات عجیب را روشن میکرد : یک کوتوله که با مشتهای بسته میخوابید و در دوازده سالگی ، شش ساله مینمود ، یک لال که حرف نمیزد ولی در عین حال مارا از خر و پف های آهنگین نیز معاف نمی کرد . روبروی من ، "ژروم" با نگاهی عمیق ، با دقت مرا زیر نظر میگرفت . یک دفعه با صدائی خاموش و با یک کوشش مافوق انسانی به من گفت :

"خوب...ب...بی" ؟

یادآوری اینکه "ژروم" فلج از میان بسترش نگران مشکلات نا چیز من بود " حتی امروز هم مرا منقلب می کند . او به شکل مرسوم در ادبیات ، برای من در مورد پشتکار و افکار مثبت موظعه نمی کرد . ولی فقط با کلمه ساده "خوب...ب...بی" همه چیز را گفته بود . حمایتش تکمیل بود .

تمایل به کنار گذاشتن : متفاوت ، بی فایده ، بیگانه ، "دیگری" روز به روز بیشتر میشود.

"ژروم" از نظر جسمی قادر به کاری نبود . بعد از ارزیابی امکاناتش ، خیلی راحت او را "بی ثمر" توصیف می کردند . با این وجود او بیشتر از هر کسی مشکل بودن "حرفة انسان" را به من آموخت .

سقراط - منظور دقیقت از این اصطلاح چیست ؟

الکساندر- در آموزشگاه، خیلی زود پی بردم که در زندگی تجربه و دانش قطعی و نهائی وجود ندارد . هر روز باید خودمان را به کار میسپردیم . مشکلات را یکی یکی حل می کردیم، شرایطمان را پذیرفته و پا بر جا و استوار باقی می ماندیم . این بود کار ما ، رسالت واقعی ما، چیزی را که من به دلیل نداشتن کلمه بهتر ، آنرا حرفة انسان می نامم.

الكساندر - شرایط بشری همیشه مرامتحیّر و مسحور می‌کند. ولی گاهی در آموزشگاه، پذیرفتن واقعیّتها مشکل به نظر میرسید. مسائل روزمره معمولاً موردی برای ناامیدی از شرایط را در بر داشت.

سقراط - آیا بیشتر بدبختی و ضعف انسان است که به چشم می‌آید و یا بزرگی و نیروی او؟

الكساندر - در آموزشگاه برای تشخیص و تأیید بزرگی انسان خبری از شعر و ادبیات نبود. تئاتر روزانه بیشتر نمایانگر بدبختی او بود: بیماری، تنها، درد و مرگ.

سقراط - آیا این مسأله واقعاً مانع از تعمّق و درک زیبائی شرایط انسانیمان می‌شود؟

الكساندر - نه. دوستانم، ژروم و بقیه، مرا تربیت کردند. آنها به سبک خودشان در جلوه گر نمودن بزرگی انسان سهیم بودند، نه با حرکات جداگانه، بلکه با وجودشان. آنچه را که روانشناسان می‌کوشیدند با موعظه‌های طولانی و حساب شده در مغزم فرو کنند، ژروم فقط با حضور خود، بدون مضائقه و به سادگی به من می‌داد. وقتی ژروم حالم را میپرسید، فقط می‌خواست به من بفهماند که از موجودیت من خوشحال است، از اینکه خود او وجود دارد خوشحال است. علی‌رغم زندگی آسیب دیده اش، ژروم برای پذیرش

کامل، به عمق واقعیت سفر میکرد . او نشان می داد که برای پذیرش شرایطمن باید از تجارب واقعی و کمبود هایمان تغذیه کنیم و کمک بگیریم... هیچ معلمی چنین چیزی را به من نیاموخت.

سقراط - چه چیزهایی به تو پیشنهاد می کردند؟

الکساندر - همیشه به پیروی از الگوهای فرار گرفته در یک چهارچوب خاص تشویق میشدم ، ولی نه هرگز به جستجو در عمق وجودم برای پیدا کردن یک منبع حتی در وحشتناکترین حالت دلشوره و نگرانی .

ولی برگردیم به دوستانم ، به "آدرین" هم خیلی مدیون هستم. او اسباب خنده همگی بود، "هالوی دهکده" ، که از او بی درد سر سوء استفاده می شد. بزرگ منشی و مهربانی بی اندازه اش ، از او موجود ساده لوحی ساخته بود که امکان زیاده روی را مهیا می ساخت .

سقراط - تو هم ؟

الکساندر - مسلماً ، متأسفانه !

سقراط - بیشتر از کمک او ، از آنچه که به تو می داد ، برایم بگو.

الکساندر - شاد و خدمتگزار و خوشحال ، آدرین نه تنها در کار نظافت به من کمک میکرد، بلکه

یک منبع بی پایان و پر توان تشویق و حمایت بود . با این وجود حضور او به چشم نمی آمد. حرفهای او هم ، که خودت می دانی ، به "او" ، "اولی" ، "بو پول".... محدود میشد. ولی علی رغم این مسئله و یا بهتر بگوییم به لطف آن، در نظر من به خیلی ها ارجحیت داشت. من در او ، حمایت، پذیرائی و نیرو را می جستم و بیرون میکشیدم. حضورش بیشتر از اعمالش حائز اهمیت بود. امروز وقتی میبینم که اشخاص با اطمینان بر این عقیده اند که "مهم" فقط شغل و مقام است ، خیلی به او فکر میکنم.

وقتی در مورد مفهوم اعمالمان ، خودم را به زیر سئوال میبرم، آن نوع "دوستی" که آدرین ارائه می کرد، برایم یک مرجع واقعی محسوب می شود.

این سئوال هر چه بیشتر به گوش می رسد : "جای سالمند ، یتیم، مبتلا به ایدز ، فاحشه..." کجاست؟ در آموزشگاه ، بین دوستان ، هر کسی، هر چقدر محروم، جای خود را داشت.

سقراط - عجیب است ! شما در شرایطی بسیار پیچیده و در بین انسانهای استثنایی زندگی می کردید و با این وجود، با گوش کردن به حرفهای تو، همه چیز نسبتاً ساده به نظر می رسد .

الکساندر - زندگی به اندازه کافی مشکل بود، چه لزومی داشت پیچیده ترش کنیم؟ فقط یک چیز گرانها بود : ساده ترین کلمات برای ما حامل نوازش و محبت بودند، و همین کافی بود. حضور و

حرکات بیش از هر چیز ارزش داشت، آنهم به شکلی بنیادین و اساسی.

سقراط - در نتیجه جسم بسیار مهم بود؟

الکساندر - یک وسیله برتر برای ملاقات با خود محسوب می شد. ارتباط، بیشتر به لطف حرکات کوچک و نگاه شروع میشد و به گفتگوهای بی پایان می انجامید.

افراد آموزشگاه از افقهائی بس متفاوت می آمدند.
هر کسی تجارب مخصوص به خود را داشت،
تجربه ، خودت میدانی که توصیف آن مشکل است.
از آن گذشته، ما همیشه از امکانات لازم برای بیان شفاهی برخوردار نبودیم. بله ، زندگی در عین حال غیر عادی ، نگران کننده و زیبایود . نگاه و حرکت، از انزوا و تنهائی میکاستند و پلی بین دنیاهای متفاوت ما ایجاد می کردند. زمانی که آموزشگاه را ترک کردم، در چمدانم ، گرمائی را که آنجا، در بین ما حاکم بود، با خودم بردم . من وقت زیادی گذاشتم تا اینکه بفهمم، حرکات در "دنیای دیگر" معنای کاملاً متفاوت به خود میگیرند و امکان تعبیر و تفسیرهای گوناگونی را ایجاد می کنند. من نمی فهمیدم.

الکساندر - حجب وحیای حاکم در آموزشگاه بیش از حد باعث جدائی دختر و پسر از یکدیگر می شد که طبیعتاً این مسئله همیشه درست و منطقی نبود.

سقراط - قابل توجه ! و این یکی از موارد فاقد سادگیست. پس تو بیشتر در محیط مردانه زندگی میکردی.

الکساندر - و این مسئله نتایج سنگینی در بر داشت. ارتباط محدود با جنس مخالف ، یک کمبود آشکار و قابل توجه بود.

سقراط - تعریف کن !

الکساندر - در مدرسه بازرگانی وقتی برای اوّلین بار با دختری صحبت کردم که از قضا معروف به زیباترین دختر مدرسه بود ، شیفته صمیمیت و مهربانی او شدم. نه فقط به خاطر زیبائی که دیگران خیلی سطحی آنرا عنوان میکردند، بلکه به خاطر نیروی درونی ، اصالت و لطافتش. به طرفش جهیدم و اورا طوری محکم فشردم که روی من افتاد . نگاهها، احساس مبهم و نگران کننده ای را در من ایجاد کرده بودند، نوعی ناخالصی در مقایسه با آنچه که تا آن زمان می شناختم. و این مایه شرمندگی و تأسف بود. ناگهان احساس کردم که در آنجا بیان تنهائی هرکس به مراتب مشکلتر از آموزشگاه بود . دوستی آهسته در گوشم گفت : " این دفعه خراب کردی ، باید جدی تر کار کنی ". باید بگویم که در آن روز درد بزرگی را تجربه کردم و حتی امروز هم

با یادآوری آن ، همان درد را احساس می کنم. هنوز هم نمیتوانم خودم را قانع کنم که باید مانع حرکات شد و آنها را سرکوب کرد. من فکر میکنم اگر منعی وجود دارد ، و آن قرارداد اجتماعی که آنرا مقرر میکند ، ناشی از یک ترس و ناراحتی مقابل جسم و مقابل "دیگری" است. حتی امروز هم برایم پیش میآید که به طور غریزی و برای ابراز محبتمن به یک معلم ، با فشردن دست و یا زدن ضربه ای بر روی شانه اش، مرتب حرکتی شوم که چندان دوستانه به نظر نرسد...

کاملاً حس میکنم که چنین حرکاتی میتوانند ناخوشایند و حتی در بعضی مواقع ممنوع محسوب شوند.

سقراط - و روش جدید ؟

الکساندر - تمام این وقایع آگاهم کردند که متعلق به "دنیای دیگر" هست. از آن پس می بایستی تمام نیرویم را برای هماهنگ شدن ، آموختن زبان ، رمز ها و ممنوعیت های این دنیا ، به کار می گرفتم . با مشاهده کردن آغاز نمودم.

سقراط - مشاهده ، شاید اوّلین کیفیّت فلسفه باشد و معمولاً ...

الکساندر - مسلم . بنا بر این از نزدیک و به طور دقیق به بررسی موجوداتی تا این حد متفاوت پرداختم و سعی کردم که خودم را به پسرهایی که

یک سر و گردن از من بلند تر بودند و ده بار تند تر می دویدند، بقبولانم . با گوش کردن به حرفهایشان فهمیدم که چقدر آسان دختر ها را جلب می کنند و با موتورشان از مقابل پلیس موقق به فرار می شوند. و من که مقابل آنها ، متزلزل و فلک زده و پیاده بودم، برای ساده تر پیوستن به آنها ، می بايستی فعال ، شاد و خوش بر خورد باشم. سعی کردم با استفاده از کلمات رفقای عزیزم را بخندام . و خیلی زود ، و در میان حیرت همگان، جائی در میان آنها برای خودم باز کردم. چیزی که عجیب بود، دوستان واقعی من در بین شاگرد اولهای کلاس و حرف شنوها و آرام ها نبودند، بلکه بین آخرین ها، بی نظم ها و آنهایی بودند که در ته کلاس همه را به باد مسخره می گرفتند و می توانستند بی رحم باشند. همین بچه ها آنچنان مهربانی و معصومیت و عشقی نشان میدادند که من هرگز در جائی دیگر ندیده ام. شیوه کمک آنها و ایجاد ارتباط بامن ، از عربیانی خاصی برخوردار بود . نه تر حم پیروزنهای بود که به من پول میدادند (اگر چه چندان هم بدم نمی آمد) و نه ایثار متظاهرانه بچه سوسولهای که میخواستند تربیت ممتاز و دانش زندگی خود را به رخ بکشند.

دوستی "تنبل کلاس" ناشیانه ، مرموز و صمیمی بود . او به من اعتماد میکرد و من جرئت میکردم خودم را به او بسپارم. همیشه آن بچه شروری را بیاد می آورم که مدام به او می گفتم "آرام باش!" و او هم روزی جواب دندان شکنی به من داد و گفت "تو هم راست راه برو !". از این حرف بی

نهایت لذت بردم. او مرا همانطور که بودم ارزیابی می کرد و نه یک شئی متحرّک ، مثل آنهائی که وقتی مرا پشت صندوق برای پرداخت پاکت اسپاگتیم میبینند ، آسوده خاطر لبخند میزنند...لبخند هائی هستند که زخمی می کنند و تعریفهائی که می کشند.

سقراط - منظور از این حرفها اینست که ترّحّم بیش از تحقیر میرنجاند.

الکساندر - بله ، ترّحّم هرگز . یک بار دیگر به نیچه حق میدهم. من فکر میکنم که او با محکوم کردن ترّحّم ، دو روئی و تظاهر ، خیلی دقیق میبیند . من هر روز در حال ملاقات نگاهی هستم که بر من متنّت می گذارد و شاید هم صمیمانه فکر می کند که باعث خوشحالی من است . ولی این نگاه منکر آزادی و به این طریق منکر وجودم می شود.

سقراط - فکر می کنی ترّحّم منکر چه چیز در آزادیست ؟

الکساندر - من فکر میکنم همانطوریکه بالزاك می گفت ، تحقیر ، قوی و نیرو بخش است ، در حالی که ترّحّم با بی مزه گی خود انسان را بی رمق میکند. یک روز با دوستی سوار بر موتوری که مخصوص سالمدان بود ، در حال گردش بودیم. خوشحال و رها از نگاه ملامتگر مرّبی ، در

خیابانها و شهر دور میزدیم. در آن دور و بر ،
اھالی از پشت پنجره هایشان در کمین بودند که
میزان پیشرفت گروه عجیب ما را مشاهده کنند...

ما احساس آزادی میکردیم و خوشبختیمان را فریاد
می کشیدیم. یک بار دیگر یاد آورئ آموزشگاه
برایمان گران تمام شد . در آنجا وقتی خوشحال
بودیم ، دوست داشتیم که حتماً آنرا تقسیم کنیم و
به این منظور شدیداً و به طور آشکار
احساساتمان را بروز میدادیم....

در حالی که چشم بر آسمان روی تپه ها می
راندیم ، در کنار جاده ، چند پیر بی دندان ، از
پشت عینکهای ته استکانی ما را میپائیدند. خیلی
زود دور ما حلقه زند واز هر زاویه ای ما را
بررسی کردند. اهمیتی نداشت ، مهم گردشمان بود.
ولی ناگهان یک ماشین پلیس مانع چپ و راست
رفتهای ما شد . یک ژاندارم از ماشین بیرون
پرید و از ما خواست که بلاfacله به آموزشگاه
بر گردیم. ترحم و نگرانی بیجای این سالمندان
بیشتر حامل زیان بود تا لطف.

سقراط - از خود مطمئن بودن و به معیارهای خود
اکتفا کردن ، کافی نیست.

الکساندر - دقیقاً همان چیزیست که نیچه میگوید

[سکوت سقراط]

شب عمیقاً خودم را زیر سؤوال بردم : آیا آزادی من
کمتر از دیگران است ؟ آیا کسی پیدا خواهد شد که

بدون ترس، صادقانه به من یاد آوری کند که من یک معلول هستم؟

سقراط - پس واقعاً اطمینان از خود کافی نیست و هر کسی میتواند این مسئله را در خود مشاهده کند. آن سیصد و شصت و یک قاضی که مرا محکوم کردند کاری جز اجرای نقششان با اطمینان از خود انجام ندادند.

الکساندر - در این مورد، در آموزشگاه هم، مثل بقیه جاها، مسئولین به ماسک وظیفه و نقش متولّ میشدند. به پزشک احترام می‌گذاشتند بدون هیچ شگی در صلاحیت او. معلم هم "همه چیز" را میدانست. مربی هم با ادعای دانائی مطلق، خود را موظّف میدید که به پدر و مادرم هنر" تربیت کردن" را تعلیم دهد.

مدت زیادی شعار مؤسسه این بود: "والدین، بچه معلول خود را به ما میدهند تا ما از آنها افرادی کم و بیش عادی بسازیم". حتی اگر ماسک یکی از مسئولین به کارمندان آموزشگاه نیز تحمیل می‌شد، آنها هم در پنهان کردن ترسشان تردیدی نشان نمی‌دادند. به این طریق والدین زیادی مأیوس شده و اعتمادشان متزلزل می‌شد. برای اطمینان بخشیدن به آنها مربیان به چاپلوسی و زبان بازی متولّ می‌شدند. در چند روز قبل از جلسات سالانه، چه دقّت و توجّه‌ای که دریافت نمیکردیم! ما علی رغم بچگی و نارسانی فکری و روحی، خیلی زود به چنین اعمالی پی میبردیم و برای شارژ کردن باطریها یمان از این مسئله استقاده میکردیم،

بدون اینکه از موقعی و واہی بودن این آرامش غافل باشیم.

در نتیجه رابطه با مسئولین سطحی بود. هرگز با آنها موفق به صحبت خصوصی و فردی نمی شدیم و فقط حق شنیدن جر و بحث های بیهوده حرفه ای با "بچه" و پزشک با "بیمار" را داشتیم.

سقراط - رفتار افراد خارج از آموزشگاه چطور؟

الکساندر - آنها از ما تصور منفی داشتند. اغلب در راه میدیدیم که بین خودشان پچ پچ میکردند وبا آرنج به هم میزدند: "پسر بیچاره" ، "کوچولوی بد بخت" . اغلب این ضربه های صاعقه وار، باعث عدم تعامل میشدند . بالین وجود ، در ته دلم ، کاملاً مطمئن بودم که بسیار خوش شانسم : داشتن پدر و مادر فوق العاده خوب ، دوستان گوناگون ، رفقای شاد در بازی ...

ولی در هر صورت با زیاد شنیدن این حرفها ، این اطمینان می لرزید و به شک مبتلا می شد. به طور ناخودآگاه حس میکردم و میفهمیدم که حضور من برای خیلی ها متراffد یک ناکامی و یک حادثه است. من برایشان مجسم کننده نوعی درد بودم که آنها را متهم می ساخت. مثل اینکه خودشان را در معلولیت من مقصّر می دیدند. من نقش آزار دهنده وجودشان را داشتم.

به دفعات مشاهده کردم ، زمانی که از بین گروهی میگذرم، همه ساكت می شوند و حالتی نا خوشایند به خود میگیرند، حالتی شبیه برداشتن کلاه وقتی که

یک مرده کش می گذرد. و سپس پشت سر من گفتگو
ها آغاز می شود. آیا این یک واکنش غیر ارادیست؟
نمی دانم

سقراط - تو خودت هرگز چنین احساساتی را تجربه
نکردی؟

الکساندر - چرا ، دقیقاً خودم را در احساسی شبیه به
آن ، نسبت به یک نایبینا ، غافلگیر کردم. با این عمل
تمام ناراحتی و نگرانی و ترسی را که عدم تشابه در
ما ایجاد میکند روی فرد متقاوت منعکس میکنیم. به
طور حتم منشأ این احساس پیچیده در وجود
خودمان است ولی من به دلیل نداشتن تجربه ، نمیتوانم
آنرا تشریح کنم. من و رفقایم در چنین فضائی غوطه
ور بودیم . وقتی که بعد از ظهر های چهارشنبه، روز
مرخصی، بیرون میرفتم ، مریبیها سعی در تغییر
روش نداشتند . همیشه گروهی لنگ و علیل روی
صندلی چرخدار و کوتوله و فلچ و چند عقب افتاده
دیگر در شهر رژه می رفت و آدمهای بیکار هم
بدون اینکه کاری از دستشان بر آید مارا و رانداز
کرده و احساسات گوناگونی را در خود تجربه می
کردند . احساساتی غیر قابل بیان.

سقراط - چطور می توان آنها را درک نکرد؟

الکساندر - امروز ادغام و تطابق را توصیه میکنند
ولی در زمان من بیشتر سر به زیر آب فرو کردن را
پیشنهاد میکردند ، یک گروه به روی دیگری شیرجه

میرفت و هر کدام در انزوای خاص خود باقی می‌ماند. بدون هیچگونه ارتباط و تماسی : حلزونی که از زیر نگاه کنچکاو و تقریباً مشتمئز کودکی که در پارک در حال بازیست ، از روی چمن می‌گذرد. من و رفقاء همین حلزون بودیم و بچه هم نماینده افراد اجتماع : مردان و زنانی که خرید میکردند ، نزد پزشک میرفتد و یا در خیابان بر حسب اتفاق یکدیگر را ملاقات می‌کردند.

به طور نا خودآگاه مدت زیادی تصویر این حلزون را با خود حمل کردم ، طوری که خودم را تقریباً در او می‌یافتم. اگر چهار شنبه ها باید برایمان روز خوشحال کننده ای می‌بود، بارجوع به گذشته ، آنرا در ردیف خاطرات بد قرار میدهم.

سقراط - مأیوس و سر خورده بودی ؟

الکساندر - وقتی بچه ای ، در محیطی در حال رشد و شکوفائی است که مدام او را کوچک و بی مقدار می‌کنند (اغلب نا خواسته) طبیعتاً او همه این صفات دریافت شده را در درون خود حفظ کرده و خود را با آنچه که شنیده همانند می‌بیند . بسیاری از ما در معرض خطر از دست دادن یک "اعتماد طبیعی و خود جوش " نسبت به زندگی بودیم. در این باره تحقیقات جدید می‌گویند که اولین کلمات بیان شده در تولد یک نوزاد ، اثر غیر قابل تصوّری در تحول او خواهند داشت . هگل روی اثر نامرئی نگاه "دیگری" بسیار تأکید کرده است

او در ملاقات با "دیگری" امکانی برای تحول ،
رشد و تکامل انسان می بیند ...
سارتر در تمام آثارش ، مخصوصاً در نمایشنامه
معروف "جلسه سرّی" ، این احتیاج عمیق انسان را
به شناخته شدن و پذیرفته شدن ، توصیف می
کند، احتیاجی که هرگز بر طرف نمی شود.

[سکوت سقراط]

به نظر من ،نگاه "دیگری" سازنده و شکل دهنده
شخصیت ماست . و در عین حال میتواند محکوم
کند، بیازارد و مجروح سازد .

سقراط - به نظرم می رسد که نمونه های زیادی
داری .

الکساندر - با دوست دختری در حال گردش بودیم .
او در لفافه به من گفت که قصد خودکشی دارد. در
راه به پسر شانزده ساله ای بر خوردم که نگاه
تحقیرآمیزی به دوستم انداخت و سرتاپای مرا هم
ورانداز کرد و خطاب به دوستم گفت : "قلاده را
گم کردی ؟" دوستم دستپاچه و به شدت منقلب شد.

سقراط - و تو ؟

الکساندر - من سعی کردم او را دلداری دهم و گفتم
که او را ببخشد چون این کار او از روی نادانی بود
وشاید هم یک هوس بی مورد...

سقراط - تو خودت چطور مسخره کردن دیگران را به خودت می قبولانی؟

الکساندر - برای من ، در اینجا هم ریشه تمسخر و دست انداختن دیگران در ضعفی است که به درستی با آن برخورد نمی شود . پی بردن به این مسئله خیلی به من کمک کرد. اغلب افراد، در یک گروه ، با بیرحمی بیشتری عمل می کنند. در حالی که یک فرد تنها، به خنده دن راضی می شود . در عوض یک نوجوان به همراه نوچه ها و وردستانش با زننگی شدیدتری می خندد . شاید به این طریق قصد نشان دادن امنیت ، نیرو و برتریت خود را دارد ، در حالی که باید ترس خودرا از حلزون نیز پنهان کند . به این طریق پا را از ترحم و دلسوزی ، فراتر میگذارد . وخلاصه اینکه هرکسی در حد توانائی خود با ترس و نگرانی دست و پنجه نرم میکند. اثرات ناخوشایند تمسخر ، احتیاج به ادغام شدن ، لزوم معنا بخشیدن به تجارب گاه دردناک زندگی ، مرا کم کم به مشاهده دقیق و ریزبینانه رفتار دیگران ، و باز بیشتر ، رفتار خودم ، واداشتند.

سقراط - در چه موردی فیلسفها به تو کمک کردند؟

الکساندر - فیلسفها خیلی کمک می کنند، نه با جواب ، بلکه با روشها و تحقیقاتشان . طور دیگری نمی توانم کمک ارزنده آنها را بیان کنم. در طول

سالهای تحصیلی ام فلسفه برایم مثل ذرّه بین بود
جهت دیدن واقعیّتها، خندیدن به وقایع روزانه، معنا
بخشیدن به تجارب. خیلی زود به لزوم درک
بیرحمی حاضر در روابط افراد، پی بردم. به بی
ثباتیّ موقعیت "مردی" که بودم.

سقراط - بگو ببینم الکساندر، تو از "مرد" به
عنوان یک انسان صحبت میکنی یا جنس
مخالف "زن" ، که به نظر میرسد آمادگی صحبت
از آن را نداری؟ آیا این یکی دیگر از
محرومیّتهاست؟

الکساندر - آیا می توانیم از چیزی صحبت کنیم که
نمی شناسیم؟ باید بگوییم که در این زمینه هیچ
کار آزموده نیستم!

سقراط - از مدرسه خیلی کم حرف زدی.

الکساند - می توانم داستان اولین روزی را که به
مدرسه باز رگانی رفتم برایت تعریف کنم. از بیخ
دیوار میگذشم برای اینکه تا حد ممکن ناپدید
شده و درمیان جمعیّت گم شوم. ولی خب! من
و مخفی کاری؟! بلا فاصله فهمیدم که باید برای
خودم جائی باز کنم.

در کلاس فرانسه، در اولین ساعت مدرسه،
کاملاً چسبیده به رادیاتور، متأسّف بودم از اینکه
چرا نمیتوانم خودم را در کمد پنهان کنم. با

دققت تمام هر یک از موجودات عجیبی را که قرار بود از آن پس دنیای مرا تشکیل دهنده بررسی می کردم.

چند لحظه بعد معلم این سؤال را مطرح کرد: "آیا دلایل مشابه همیشه همان نتایج را موجب می شوند؟" بعد از تردید فراوان و گلوی خشک شده ، دل به دریا زدم و گفتم : " نه ! اگر از پله بیفتیم ممکن است یک یا دو استخوانمان را بشکنیم و در عین حال دلیل همیشه همان است ، می افتدیم ...".

معلم گفته ام را تأثید کرد : مثال جالبیست ! و من در حالی که سنگینی نگاههای برگشته را روی خود داشتم و در حال زور آزمائی بودم ، اضافه کردم : " عادت دارم آقا ". و انفجار خنده کلاس... ادغام انجام شده بود ! و سه سال دلچسب در ادامه اش .

در زنگ تفریح لبخند ها در انتظارم بودند و چند ضربه محبت آمیزی که بر روی شانه هایم دریافت کردم . تبلهای کلاس فهمیده بودند که " بیگانه " از خودشان است . شاگرد اوّلها هم به من احترام میگذشتند چون اوّلین کسی بودم که جواب دادم . و ...

چه چیز کمی لازم بود ! ابراز وجود به نظر من حیاتیست . یکی از همکلاسیها از نقص کوچکی در انگشت شست خود رنج میبرد . همیشه دستش را در جیبش پنهان می کرد . به او گفتم : " از نقص نباید فرار کرد . به من نگاه کن ! اگر قرار باشد که

من نقصم را بپوشانم ، باید برای رفتن به خیابان ،
خودم را در یک ساک زباله بپیچم !".
خیلی زود با یک شمّ قوی ، احساس کردم که با
فرار از نقص ، انسان منزوی می شود. نقص
حاضر است ، باید آنرا به شکل یک عضو پنجم
پذیرفت و با آن ترکیب شد. برای این کار ،
شناخت ضعفها و ناتوانیهای خود ، به نظرم
اساسی است.

سقراط - آیا با لطف و مهربانی بر ضعفهایت
تکیه نمی کنی ؟

الکساندر - حیاتی سنت ! باید با آن ساخت. به قول
پاسکال که میگوید : "ما توفیق هستیم " .

خیلی ها در همین قسمت تاریک و منفی موقعیت
ما ، متوقف می شوند بدون اینکه در های باز
را حدس بزنند و پیش بینی کنند. آنها چیزی جز
حلزون در یک انسان معلول و یا به طور کلی در
یک فرد "متفاوت" نمی بینند .

من قادر به بیان این پدیده عجیب نیستم . وقایعی را
که تعریف میکنم ، در من مسبب دردهای سختی
بوده اند. حضور همیشگی تنهائی، جدائی از والدین
و دردهای غیر قابل توصیف دیگر. این بود جیره
روزانه ما .

یکشنبه ها، روزی که پدر و مادر و برادرم را ترک
می کردم، از سه ساعت قبل، اشکم، حرکتم را
اعلام می کرد. و زمانی که اتوبوس ما را به
آموزشگاه می برد ، من از پنجره ، هر متري را
که مرا از مامان جدا می کرد مشاهده می کردم.

علی‌رغم این مسائل و یا شاید به لطف آنها ، ما از کمترین چیزی به شدت شاد می‌شدیم. این خوشحالی مسلط بر زندگی ما بود و اشکال مختلف به خود می‌گرفت : شادی "وجود داشتن" ، خوشحالی آشنائی با همراهان جدید برای مقابله با مشکلات ، داشتن والدینی که ما را دوست داشتند . چرا باید این موجبات خلق خوش را فراموش می‌کردم ، حالا که در حال پیشرفت در بین انسانهای عادی بودم ؟ در آموزشگاه ، چیزهای بسیار ساده زندگی روزمره ، مثل یک لبخند ، یک دسر خوشمزه ، دلیلی برای احساس خوشبختی بود.

لطفات زندگی در خالصترین سادگیش به ما یاد آوری می‌کرد که باید از آن برای هر چیز و بر علیه هر چیز ، استقاده کنیم. زندگی نه یک رقیب ، که یک رفیق هم پیمان بود. یک رفیق سختگیر و پر توقع ، ولی در هر حال یک متّحد و یک هم پیمان . البته ما به هیچ عنوان آگاه نبودیم ، ولی با این وجود در لحظه و روز به روز زندگی می‌کردیم.

"آدرین" این تصویر زندگی را به خوبی نشان میدارد.

اوکه از یک نارسانی ذهنی رنج می‌برد و نه قادر به خواندن بود و نه نوشتمن ، و فقط چند کلمه را ناقص وبا لکنت ادا می‌کرد. در زبان او ، که من به تدریج توانستم کشف کنم ، مثلاً "مامایا" به معنی " من پیش مامان می‌روم " بود . ممکن است عجیب به نظر برسد ولی طبق عادت ، خیلی راحت قادر به فهمیدن منظور او می‌شدیم.

سقراط - مثل یک زبان خارجی؟

الکساندر - بدون شک چیزهای را که او می خواست عنوان کند، خیلی ساده بودند.

توجه او به "دیگری" عجیب بود. هیچیک از خصوصیات اطرافیانش از چشم او پنهان نمی ماند. او نگاهی تحسین آمیز بر "دیده ها" داشت واز تماشای اشیاء زیبای دیگران لذت می برد و به این شکل وابستگی خود را ثبت می کرد. او از امکانات کافی برای بیان احساساتش بخوردار نبود، با کلمات ناقص و شکسته، خیلی ساده، مهربانی، دوستی و خوشحالیش را از بودن با من ابراز می کرد.

بله ! باز هم می گوییم که حیاتی است. من خیلی متأثر می شدم وقتی که میدیدم آدرین نگران ژروم است. او آنچنان دقت حامیانه و مداومی نسبت به ژروم نشان میداد که تقریباً میتوان گفت برای کمک به او تبدیل به آدرین دیگری می شد. نه آن آدرین دست و پا چلفتی و ناشی، بله یک آدرین ظریف و نکته سنج و قادر به پیدا کردن روشی که لازم بود ژروم را در بستره بگذارد، مخصوصاً با دقت لازم برای جلوگیری از افتادن او!

این صحنه مرا متأثر می کرد. آدرین به طور غریزی دقیق مشابه آن خشونتی که یک ماده ببر برای غذا دادن به بچه هایش به کار می گیرد از خود نشان میداد. "دیگری" همیشه برای او متفاوت، حیرت آور و قابل تحسین بود. هم صحبتش تبدیل به شخصی می شد که با او قادر به انتقال احساسات

و اغلب ایجاد یک رابطه معنوی بود. باز هم ، "ضعف و ناتوانی در صحبت" ، راهی را برای گذر از مرزها جستجو می کرد. آدرین گفتگو را نه با کلامش که با حضور کامل و عمیق وجود خود ایجاد می کرد. وجودی که منبع شادی بود. متأسفانه همانطور که قبل ام گفته بودم ، علاقه وافر او به خدمت و محبت ، از او یک موجود ضعیف و آسیب پذیر ساخته بود . به این دلیل که از او سوء استفاده می شد. در دهکده اش همسایه ها اورا وادرار به کارهای خلاف می کردند. مثلاً تشویق به شکستن شیشه ها و یا پائین کشیدن شلوارش مقابل رهگذران. آدرین فقط به قصد به دست آوردن دل افراد ، این کارها را انجام میداد .

او کاملاً حسّ می کرد که اعمال خواسته شده توسط همسایه ها کمی غیر عادی هستند ولی فقط به امید دوستی با آنها ، تن به انجامش می داد. عشق او حتی تحریر و توهین را هم تحمل می کرد . آدرین پر شور و شاد و برخوردار از یک شخصیت بی نظیر ، ظرفیت عشق بی حد خود را نداشت. این حساسیت و سخاوت غیر عادی او در عشق ، تکان دهنده بود. همسایه ها دور خانه هایشان را سیم خاردار کشیده بودند که از این مزاحم در امان باشند.

سقراط - باز هم ترس از "متقاوت" .

الکساندر - تقاوت آشفته و مضطرب می کند و انسان را در داشته های ذهنیش برای تکامل ،

مغثتوش و مأیوس می سازد . و ترس هم باعث انقباض و محدودیتشان می شود.

آدرین نه تنها خود را توست رفقائی که اورا به بازی میگرفتند ، محکوم میدید ، بلکه حتی توست درستکارانی که هیچ شگی به بزرگ منشی خود نداشتند و هر ماه یک اسکناس صد فرانکی به ماداگاسکار میفرستادند.

چه اهمیتی داشت... آدرین فقط میخواست عشق و دوستی اش را تقسیم کند، سایر چیزها اهمیتی نداشتند.

آدرین حافظه اش قوى نبود : مثلاً شماره تلفنش را به خاطر نمی آورد. به همین سادگی آزار دیگران را هم از یاد میبرد. آدرین قیمت دوستی را با کشف "خوبی" در دیگری میشناخت و ارزیابی می کرد.

سقراط - وقتی میگوئی "شناخت" بیشتر منظورت شناخت طبیعی و ادغام در زندگیست.

الکساندر - بله ، برای آدرین ، این شناخت به هر فلسفه ای ارجحیت داشت . زندگی بخش بود و منبع شادی.

سقراط - آدرین از استثنایات نبود ؟

الکساندر - نه چندان . دختر شاد و بشاشی را به خاطر می آورم در یک استخر عمومی . او با آرامش کامل روی پشت شنا می کرد . چه تضادی

با تاریخچه زندگیش ! وحشتناکترین داستانی که تا کنون شنیده ام.

او در یک کشور آفریقائی در حال جنگ ، زندگی کرده بود . سرباز های دشمن دهکده اش را گرفته و پدر و مادرش را با تبر قطعه قطعه کرده و در وسط دهکده تپه ای از دست و پای قطع شده و جسد های خونین بر پا کرده بودند. آیا صحنه ای وحشتناکتر از این ممکن است ؟ با این وجود وقتی اورا با آن لبخند جاودانه اش شناور می دیدم ، او در چشممان مجسم کننده شادی بود ، یک شادی بی همتا و یگانه . و این همان قدرت انطباق زیبای انسان است.

سقراط - باز هم داروین ؟

الکساندر - بهتر از آن !...رنجها بهتر از دلایل برجسته و ممتاز علمی و یا آموزشی تعلیم می دهند، دلایل از شکل افتاده و قالب شده در چهار چوبهای کلی .

سقراط اینجا تو در حال ستایش درد و رنج نیستی ؟

الکساندر - من فقط میگویم که باید از همه چیز برای بهره گرفتن استفاده کرد، حتی از مخرّب ترین موقعیت‌ها . روی رنجها تأکید می کنم چون اجتناب ناپذیرند. به هنگام رنج و درد ، ساعتها جرّ و بحث و خرده گیری، کاری را پیش نمیبرند. باید وسیله ای برای نابودیش پیدا کرد ، واگر ممکن نیست ، آنرا پذیرفت و به آن معنا بخشد.

در آموزشگاه، مسئولین اغلب جلسه تشکیل میدادند، آنقدر که ممکن بود،...جلسه، مذاکره، نظارت، جرّ و بحث ! من همیشه از مقدار ساعتی که مرتبیانمان وقتshan را در دفترشان به صرف قهوه و شیرینی و صحبت کردن می گذرانند متحیر بودم . آنها بدون صرفه جوئی حرف میزند....

سقراط - با این وجود فکر نمی کنی وسیله خوبی برای حلّ مسائل باشد ؟

الکساندر - ممکن است، ولی وسیله ای که اغلب به شکل نادرستی از آن استفاده می شود. ساعتها کوچکترین حرکاتمان را تجزیه و تحلیل می کردند و در باره اش نظر می دادند . چه ساعتهایی را که وقف این کار نمی کردند و با این وجود پنج دقیقه قبل از پایان کارشان آماده رفتن بودند و خدا باید به فریاد آن چه ای می رسید که اگر احتیاج داشت به توالت برود! هر بچه ای در معرض خطر حقیرو کوچک شدن در حدّ یک مورد درمانی و موضوع جالبی برای این تجزیه و تحلیلهای درخشنan بود . در آموزشگاه دو کلاسور قطور وجود داشت ، که بعداً بیشتر در موردش صحبت میکنم، و در هریک از آنها، گروههای مختلف مرتبیان، پزشکان و کار آموزان، فهرستی از مسائل زندگیم تهیه کرده و به تشریح وضعیت من و همچنین قضاوت در مورد والدینم پرداخته بودند.

سقراط - و این کلاسور های پر آوازه و کذائی چه میگویند؟

الکساندر - من نمی دانم . البته به جهتی خوشبختانه !
 چون اگر چه این کلاسور ها در دسترس تمام مسئولین ، از کار آموز دو روزه گرفته تا پزشک ، قرار داشت ، ولی اصل قضیه و شخص مورد مطالعه حق خواندن حتی یک خطش را هم نداشت !
 و با این وجود گروه عظیمی از متخصصین ، تئوریهای قابل ملاحظه و چشمگیری را تدارک دیده و آماده کرده بودند . شاید آنها برای پر کردن یک خلا، فقدان تجربه و پنهان کردن یک ناتوانی مسلم ، این احتیاج به نظریه پردازی ، مقاله نویسی و سخنرانی را احساس میکردند چقدر تلاش برای این هیچ و پوچ ها !

یک سر درد ساده ، تحقیقات و پژوهشیانی را در حّد کار "لاکان" بر میانگیخت . هر کسی سعی میکرد نظر خودش را در مورد رویدادها اعلام کند .
 یادم می آید که یکی از رفqa ، دستگاهی برای دندانش داشت که لثه اش را مجروح کرده بود . او گفت که پدرش مجبور شد با انبر دست دستگاه را بردارد .
 دندانپزشک هیچ توجّه ای به شکایت او نداشت و برای توجیه درد متولّ به دلایل روانی می شد . ارائه یک دلیل عجیب و غریب را به اقرار خطای حرفه ای اش ترجیح می داد .

من افراد معلولی را می شناختم که بیماری مهمی را در خود پروراندند و آنهم تا حدی به این دلیل که پزشکشان لازم نمیدید آزمایشات بیشتری را انجام دهد و به آوردن دلایل تقریباً روانی اکتفا مینمود .
 باز هم یک نمونه واقعی که می تواند راه را برای تعمّق روی شرایط انسانی باز کند .

پاسکال تأکید می کند که انسان ترکیبی از روح و جسم است و نمیتواند خود را به این ویا به آن محدود کند. " انسان نه فرشته است و نه جانور، ولی از شانس بد ، آنکه می خواهد فرشته بنماید، جانور می شود." انکار جسم، و فاصله گرفتن از رشد و بلوغ، موجب کوچکی و حقارت میگردد و در نتیجه انکار روح و معنویت. در مذ نظر داشتن این دو جنبه و دانش هدایت آن ، دقیقاً همین سنت فراگیری دشوار " حرفة انسان " . باید مدام از مرزها گذشت و بدون توقف به آن سوی وجود خود رفت ، خود را مجدها به وجود آورده و آنچه را که تا کنون ایجاد شده تکمیل کرد. این حس درونی خیلی زود یک اهمیت بنیادی و ریشه ای به خود گرفته بود. خوشبختی اگر وجود داشته باشد به طور صد در صد مغایر با یک راحتی بی دردرس ، آرام و معتدل است. او نیازمند یک فعالیت سخت و یک مبارزة دائمی است، او مانند نعمت سرشاری سنت به دست آمده در یک مبارزة همیشگی.

سقراط - دقیقاً همینست وظیفه فیلسوف.

الکساندر - اغلب تعریف کلمه حکمت، دانائی و سنجیدگی به زیر سئوال می رود. باید محاط بود و مخصوصاً به تکرار مکررات نپرداخت. من تقریباً چیزی از این کلمه نمیدانم، ولی با این حال میگویم که برای من دانا و سنجیده بودن مستلزم شناخت چگونگی سازش با امکانات و ضعفهای خود و چگونه از عهده واقعیت وجود خود برآمدن است . و این احتیاج به زمان دارد.

همانطوریکه (استئوی سین) Stoïciens ها میگویند :دانائی، تداوم و پایداری در تعهد را می طلب و خیلی به ندرت به دست می آید. پذیرفتن این مسئله، مستلزم یک کار سخت و دقیق بر روی خود است که به نظر من از درون نگری های روانکاوانه، بسیار فراتر میرود .

بسیاری از بیماران روانکاوی شده اعتراف میکنند که بعد از یک دوره مداوا ، خود را در یک ابهام و سردرگمی خاصی یافتند.

سقراط - از مطلب دور نشویم. مربیانت چه هدفهایی را تعقیب میکردند ؟

الکساندر - هدف مشخصی نداشتند. در آموزشگاه، مسئولین بیشتر در فکر تسکین بودند تا درمان. آنها علائم را بررسی می کردند بدون اینکه سعی کنند به دلایل آن پی ببرند و برای همیشه آنرا ریشه کن کنند. در زمینه پزشکی هم به همین شکل بود. مدت‌ها من از میگرن رنج میبردم . جواب پزشکان در مورد این درد بسیار مقاوت بود : برای یکی به دلشوره و اضطراب مربوط می شد و برای دیگری یک بیماری مزمن بود ...

روزی یک دوست متخصص در ماساژ، در حال ماساژ دادن پشت گردنم بود، کاری که بسیار تسکینیم می داد. او خیلی سریع به یک انقباض ماهیچه ای شدید پی برد که در اثر مطالعه طولانی ایجاد شده بود . دلیل درد مشخص و خیلی زود معالجه شد. این نمونه خیلی ساده نشان می دهد که فقط تکیه کردن بر (ازقرار معلوم...بنا به تجربه) ، میتواند عواقب

نلگواری داشته باشد. میبینیم که پزشکان، مرбیان، به دلیل ناواردی ، تتبّلی، نادنی و تکیه بر این (از قرار معلوم...بنا به تجربه) ها، که میتوانند با اندک تفاوت اشکال مختلفی به خود بگیرند، مرتکب اشتباهات بزرگی میشوند.

آن کلاسورهای کذائی که برایت تعریف کردم ، انباسته از انواع تمرینات بود. یک مربی که یکی از بهترین ها محسوب می شد، یکبار به من اجازه داد که چند خط از آن را بخوانم. در آنجا قضایت روی والدینم را دیدم و همینطور نظرات روانکاوانه در مورد رفتار خودم را و گزارشهای پزشکانی را که سعی میکردند استفاده از ماشین تحریر را برای من خطرناک اعلام کنند، در صورتیکه من به زحمت قادر به نوشتن اسم خودم آنهم به طور ناخوانا بودم.

سقراط - هیچکس واکنشی نشان نمی داد؟

الکساندر - در جلسات مربیان بیشتر میکوشیدند که یکدیگر را در مورد از خود گذشتگی و شرافتشان ، قانع کنند...

من همیشه به این جلسات، این جرّ و بحث هائی که هر کسی سعی بر غالب کردن برداشت شخصی خود را داشت ، بدین بودم....

البته اینطور نتیجه گیری نکن که من یک بغض و کینه درونی نسبت به مربیان داشتم. من به آنها خیلی مدیون هستم. به لطف بعضی از آنها من راه رفتن و بستن دکمه های شلوارم را آموختم... فقط ناواردی و گاه خودستائی آنها ، در درس رهای فراوانی را برای من ایجاد کرد.

سقراط - یک کمی از مردمیانی که به تو کمک کردند برایم تعریف کن . از آنهایی که قدردانی میکنی ! به این طریق من نظر کاملتر و بی طرفانه تری خواهم داشت.

الکساندر - ما را دوست داشتند. به ما و امکاناتمان اعتماد میکردند. بدون اینکه مدعی تسلط بر همه چیز باشند، کاملاً آگاه بودند که خیلی از مسائل از کنترلشان خارج می شود، رفتارشان خیلی ساده و افتاده بود. بیشتر از بقیه اهل عمل بودند و واقعیت‌ها را در حد چهارچوبهای بیهوده و خشک و تئوریهای پوج و بی معنا پائین نمی آوردند. آنها مثل فیلسوفها عمل میکردند و اجازه میدادند که واقعیت راهنمایشان باشد، فقط با کوشش هر چه بیشتر برای درک ما.

سقراط - یک مثال عینی بیاور.

الکساندر - مثلاً "ماتیو" نجاری که بعداً وارد آموزش و پرورش شده بود ، به سادگی با مسائل برخورد می کرد. از آنجائی که مرد عمل بود، به مشکلات یکی یکی میپرداخت. با او جلسات خیلی خوب و سریع انجام می شدند و همیشه مفید. روش او کمی نزدیک به روش تو بود.

ماتیو دید عمیقی روی تعلیم و تربیت اوّلیه و اصلی داشت . با اعتماد ، ما را به کشف توهّمات ، تمایلات و ضعفهایمان و امی داشت. مثل تو ، فکر می کرد که راه حل را هر کس در وجود خودش دارد و فقط کافیست که آنها را روشن کند. ماتیو یک تئوری

مبهم و خارج از موضوع را تدریس نمی کرد. او در ما توانائیها و امکانات بی حس و کرخ شده را بیدار می کرد.

سقراط - و این یک تعریف درست از مرّبی است.

الکساندر - بله ، فکر می کنم ... کسی که به زایش کمک کرده ، می پرسد و امکانات مدفون شده در زیر آوار دلایل گوناگون را بیدار می کند. این روش مستلزم اعتماد کامل به انسان است و همینطور فروتنی و افتادگی برای حفظ این فاصله ، برای قضاؤت نکردن دیگری ، برای آگاه بودن به این که دیگری همیشه یک موجود سر سخت باقی خواهد ماند و اینکه نمی تواند کاملاً مطیع باشد ، تجزیه و تحلیل شده و کاملاً شناخته شود.

سقراط - دقیقاً این روش چه چیزی به تو داد ؟

الکساندر - ماتیو فقط یکسال با ما بود، ولی در این مدت تحول ما چشمگیر بود . بیش از آنچه که تا آنزمان کسب کرده بودیم. در کنار او من به مسئولیّت خودم آگاه بودم و از آن پس می توانستم همکاری با مرّبی را برای پیشرفت خودم شروع کنم. برای ماتیو ، زندگی- وقتی می گوییم زندگی، منظورم تجربه عملی است - وسیله لازم را برای پیدا کردن راه حل می دهد . راه حلی که کم کم از ورای یک گفتگو ظاهر می شود : با دوستان ، نزدیکان و مخصوصاً با خود.

سقراط - به چه دلیل مهم بود؟

الکساندر - خیلی از مربیان در جلسات ، تأکید بیش از حد روی لزوم فاصله بین "کودک ناتوان" و مربّی داشتند. این نظریه ناچیز ، به طور رایگان دردهای زیادی را موجب می شود.

سقراط - چرا گله میکنی؟ مگر خودت با نظر مساعد از دردها صحبت نکرده ای؟

الکساندر - من گله نمی کنم... کافی بود که یک کارآموز هم سن و سال من ، رابط دوستانه ای با من بر قرار میکرد و مربیان ، تقریباً بلافاصله به او پیشنهاد میکردند که رابطه را متوقف کند.

ملاحظات و عدم صمیمیت ، به روابطمن شکل "درمانی" و مصنوعی می داد. خلاصه اینکه این فاصله یک مانع اساسی برای تعلیم و تربیت بود.

سقراط - آیا یک ترس پنهان وغیر قابل بیان ، دلیل تمایل به این فاصله نبود؟

الکساندر - بدون شک . و این فاصله ما را از مربیان دور میکرد . چطور می توان ، آنچه را که متأثر می کند ، خصوصی و محترم است ، با کسی در میان گذاشت که طالب چنین فاصله ای است؟ با چنین مربیانی هرگز از مسائل واقعی صحبت نمی کردیم . چنین اشخاصی به چشم من فقط تکنسین و متخصص

بودند، در حالیکه من احتیاج وافر به یک درد دل دوستانه و یک نزدیکی خوشایند داشتم که می توانست جستجوی مشترکی را برای پیدا کردن راه حلها موجب شود و بالاخره این فاصله بین بچه ها و مردمیان یک گودال غیر قابل عبور ایجاد کرده بود. در واقع فاصله یک حافظ برای قلمرو خصوصی مرّبی و مانع فرسوده شدن او از مسائل بچه ها محسوب می شد.

ولی اگر به لطف تجربه یک فاصله منطقی ایجاد گردد، هرگز نمی تواند و نباید به یک شکل خشک، زننده و سرد تحمیل شود. همه اینها از ...

سقراط - ... یک تعادل ظرفی و حساس بر می خیزد.

الکساندر - معمولاً بخشهای اجتماعی اشخاصی را جذب می کنند که به نحوی در فکر بالا بردن ارزش و اعتبار خود هستند. و اینجاست که حرفة مرّبی بودن ، امکان برخورداری از عنوانی را جهت ابراز وجود برای آنها مقدور می سازد. حرفة خود را به رخ میکشند و به این طریق از داشتن موقعیتی، نه مثل دیگران ، به خود می بالند. من اغلب در این شغل ، اشخاصی را دیده ام بسیار ماهر در آوردن دلیل، ولی با شخصیتی انعطاف ناپذیر و خشک و رفتاری نا مطمئن که نه هرگز شوخی میکردند و نه قادر به تحمل خلاف میلشان بودند. خیلی زود عصبانی می شدند و با اطمینان پند هائی میدادند که خودشان به هیچ عنوان به آنها عمل نمی کردند. علی رغم این مسائل ، متوجه به هر دستاویزی می

شدن برای اینکه استاد محسوب شوند. یکی ساعتها وقت را به مجیز گوئی رئیس آموزشگاه اختصاص میداد. دیگری تمام شهر را با صندلی چرخدار می پیمود تا از نظر "پدیده شناسی" قادر به درک احساس یک معلول در حال انجام این کار شود. از کسانی که این شغل را انتخاب کردند فقط به این دلیل که یک آرثیزی مزمن مانع تحقق بخشیدن به روایی لطیفشنان که "سیرک باز" شدن بود، حرفی نمیزنم.

یادم می آید که یکی از مریبیان در جواب کسی که به او گفته بود: "کاری که شما میکنید باید خیلی مشکل باشد" ، به طور آشکار فقط دستش را روی قلبش گذاشت.

سقراط - به نظر نمیرسد که از این قضایا فاصله گرفته باشی . تو می خنده ولی...

الکساندر - این مسائل به شدت مرا خوارو خفیف می کرد و عمیقاً می رنجاند. آیا ما سنگینی روى زمین و یا یک عمل شاق و اجباری بودیم که فقط از روی وظیفه می خواستند ما را از سر وا کنند؟

در خیابان و به هنگام برخورد با مردم ، مریبیان دستمان را میگرفتند و با حالت پر طمطرانی سعی میکردند که کار مافوق انسانی خود و رحمتی را که برای سرگرم نمودن و "متمن" کردن ما متحمل می شدند، به دیگران نشان دهند. مثلًا "زان مارک" مرا به دیسکوتک می برد و برای تمام دوستانش تعریف میکرد که چه کارهای را

"روی من" انجام می‌دهد . من احساس می‌کردم که موجود جالب و نادری برای نمایش و جلب نظر و کنجکاوی مردم در یک گالری هستم. آیا این بهترین نمونه از یک بی کفايتی حادّ نیست؟ چطور می‌توان از او دلخور بود؟ از صدقه سر من، ژان مارک به هدف نهائی خود که کسب تحسینی نا حقّ و ناروا بود ، دست می‌یافت در خیابان وقتی به من بر میخورد، در حضور دوستانش محکم به شانه های من میزد و میگفت که "من اورا می‌شناسم" وبعد هم خود را از مداعه سرائی در مورد اصالت شغلش معاف نمی‌کرد .

هیچ چیز مشترکی با رفتار "سباستین" که اورا هنگام انجام دوره کار آموزیش در آموزشگاه شناختم ، نداشت . روزی اورا بر حسب اتفاق در خیابان دیدم و به دوستانم در مدرسه بازارگانی گفتم "او مربّی من در آموزشگاه بود" و سbastین در ادامه گفت : " چه معرفی عجیبی !... آموزشگاه فقط جائی بود که ما همیگر را شناختیم و رابطه ما نمی‌تواند به آنجا ختم شود . من ترا از آشنا های واقعی خودم می‌دانم." برای او رابطه ما فقط به رابطه مربّی و معلول محدود نمی‌شد. او در مقابل من مربّی نبود. یک دوست بود.

سقراط - او به سبک خودش ، مسئله حساس فاصله را حل کرده بود.

الکساندر - بله، وبه شکلی زیبا. حرفة تعلیم و تربیت مستلزم ابتکار عمل واز خود مایه گذاشتن است در حالیکه هیچ لازم نیست تمام انرژی

شخص در یک نقطه متمرکز شود . مربّی باید به استقلال کامل شاگردش کمک کند. مثل حرفه های دیگر نیست. اشتباهات میتوانند مهلك و جبران ناپذیر باشند.

سقراط - می توانی چند نمونه را تعریف کنی ؟ آنچه که برای تو واضح و روشن است اجباراً برای من چنین نیست. فکر میکنم مشکل داشتی برای ...

الکساندر - بسیار خوب ! چند اشتباهی را که به طور خاصی مرا مغشوشه کردند برایت تعریف میکنم. از مسائل مالی شروع می کنم. در آموزشگاه پول هر کس به اشتراک گذاشته می شد. ایده این کار محترم است ولی با این وجود می تواند موجب طغیانهای شود که من حتی امروز هم سنگینی آنرا بر خود احساس میکنم.

هر هفته مقدار ناچیزی پول دریافت میکردم که آزادانه در اختیارم بود. آخر هفته باید باقیمانده پولم را به مربّی می دادم که او هم آنرا در صندوق مشترک می گذاشت . ولی به چشم من که یک پسر بچه کوچک بودم ، دادن پول به معنای از دست دادن آن بود. سیاست من در زمینه امور مالی اینطور خلاصه می شد : " هر چه را که داری خرج کن " .

اغلب به آب نبات فروش می گفتم که آب نبات را نصف کند چون فقط ده سانتیم در ته کیفم باقی مانده بود. هنوز هم ترک این عادت برایم

مشکل است. البته می‌توان یک جنبه مثبت در آن یافت، اینکه پول یک وسیله است و نه یک هدف. ولی با این وجود آن روی سگه هم برای کنترل و اداره کردن مشکل است...

اشتباه مهمتر: بسیاری از ما به خودمان اعتماد نداشتمیم. آنوقت این کارگران اجتماعی که معمولاً معلومات روانشناسی بسیار پیشرفته‌ای دارند و در دوره تحصیلاتشان انواع و اقسام شاخه‌های روانشناسی را می‌آموزنند (از اعمق....) این مسئله را نادیده می‌گرفتند.

سقراط - این "فضل و دانش" به اعتماد تان نسبت به خود لطمه می‌زد؟

الکساندر - اغلب عدم توانائی به کار گرفتن تئوری و انطباق آن با واقعیّت، به طور وحشتاکی حس می‌شد.

برای تمام عمرم یک مربّی را بیاد خواهم داشت. او بعد از مطالعه یک کتاب در مورد نحوه به کار گرفتن روانشناسی به طور عامیانه، تصمیم گرفت که همهٔ مارا در یک اتاق جمع کند. ما هم از قبل خوشحال بودیم برای اینکه ببینیم این تشریفات چه چیزی را به ما نشان خواهد داد. با گوشهای تیز مثل خرگوش آماده شناخت این پدیده قرن بودیم. ناگهان یأس و ناامیدی به شدت حاکم شد. این طرفدار عالی رتبه فروید و آگاه به تمام رموز روح بشر، از ما رسمآ خواست که "از خیر زندگیمان بگذریم". بطور حتم او کتابی را مطالعه کرده بود که لزوم عقب نشینی

و گذشت در مورد بعضی از اتفاقات زندگی را توصیه می‌کرد. با این وجود با ناچیز شمردن شرایط خاصی که مربوط به ما می‌شد، کاملاً آموزش توصیه شده در این کتاب را نادیده گرفته بود.. بدون شک قصدش جلب توجه ما به آسیب پذیری جسمان و بی ثباتی آینده مان بود. ولی این کار را با ندانم کاری مطلق انجام داد! ما کاملاً به ضعف، استثنائی بودن موقعیت ونا مطمئن بودن آینده مان واقف بودیم. او مخصوصاً رو کرد به من و گفت: " تو هرگز مارادونا نخواهی شد. "...من پیش خودم فکر کردم، به جهنم که مارادونا نمی شوم، هدف من کاملاً چیز دیگریست! ولی علی رغم همه این مسائل ما با شور و اشتیاق خود را مجبور به مبارزه برای پیشرفت می‌کردیم. طبیعتاً مشکل ولی ممکن.

باید تصدیق کرد که بچه‌ها و نوجوانان خیلی بیشتر از آنچه که تصوّر می‌کنیم، توانائی و امکان دارند. مربّی با انگیزه خیرخواهانه خود فقط قصد یاد آوری خطر خیال‌بافی، هوس و داستانپردازی را داشت. ولی خود طبیعت به همه مسائل سامان می‌دهد و بهتر از هر کسی، بدون مضایقه پند‌ها را در اختیارمان می‌گذارد.

سقراط - چگونه به این اعتقاد رسیدید؟

الکساندر - به طور غریزی خطر ایده آلیسم را حس می‌کردیم. به محض رها کردن خود به داستانپردازی،

برخورد با واقعیت ، خیلی جدی ، مارا به نظم فرا میخواند. با این حال خطر عکس قضیه هم که دست روی دست گذاشتن و فقط دیدن مشکلات بدون در نظر گرفتن راه حل و اندیشیدن به یک موفقیّت بود ، مارا تهدید میکرد.

سقراط - اشتباه این خانم به طور حتم روی تو اثر مثبتی داشت.

الکساندر - علی رغم همه چیز آموزش او حامل نکته مثبتی بود . من اغلب میگویم که مریبیان مرا در جهت خلاف تربیت کردند. آنها به من نمونه های پیش ساخته و منجمد دادند و من هم کوشیدم که آنها را انجام ندهم.

[خنده]

تأثیر آنها در مجموع مفید بود. با این وجود برای استفاده از آن احتیاج به آزادی و وسعت روح و فکر است. اگر در حالی که در محیطی متخصص محکوم به مبارزه با دردها هستیم ، از قدرت تقگر و امکان بررسی کردن موضوع محروم باشیم ، انتقاد غیر ممکن خواهد بود.

سقراط - الکساندر ، دوست دارم که به طور عمیقتری از ناراحتیهایی که اقامت در آنجا برایت ایجاد کرده بود صحبت کنی.

الکساندر - زندگی در خارج از آموزشگاه برای من خیلی آموزنده بود. واکنش های مرا بیدار کرد. فهمیدم که قسمتی از آموخته هایم در آنجا کاملاً مخالف و مانع شکوفائی من در زندگی اجتماعی است. ولی همه از این شانس برخوردار نیستند. کسی که به طور نامنظم و گهگاه از آموزشگاه خارج میشود، با مشکل دو گانه ای روبروست: از طرفی وارد شدن در یک محیط بیگانه و از طرف دیگر فراموش کردن یک سری عادتها که مانع این ادغام می شوند. من قصد بی اعتبار کردن زندگیم را در آموزشگاه ندارم. چون خیلی برایم پر بار بود. دوستان آموزشگاه همیشه برایم دوستانی فراموش نشدنی باقی خواهند ماند.

سقراط - موقع خارج شدن با چه مشکلاتی روبرو شدی؟

الکساندر - قوانین در آموزشگاه مشخص بود و به شکل منظمی حاکم بر زندگی ما. خروج من از آنجا حکم یک "ضربه فرهنگی" را داشت. می بایستی عادتها، قوانین و آداب و رسوم این زندگی جدید را می آموختم. وقتی از من می پرسیدند که آیا این و یا آن گروه موسیقی را دوست دارم، من حتی نمی دانستم که این اسم مربوط به یک گروه موسیقی است. کلمات "لاتی" کاملاً برایم بیگانه بود. یادم می آید وقتی دوستی به من گفت که "موکت میکشد" از خودم می پرسیدم در چه دنیائی فرود

آمده ام. ولی خیلی زود فهمیدم که برای ملحق شدن به آنها باید زبان و عادتهاشان را بیاموزم.

امروز برای پیشگیری از چنین حوادثی سعی میکنند هر چه بیشتر افراد معلول را در کلاس‌های عادی جای دهند. خیلی از والدین با من موافق بودند که این تجربه به طور دوگانه‌ای مفید است. از طرفی به کودک معلول به شکل آسوده‌تری اجازه رشد می‌دهد و از طرف دیگر کلاس "پذیرنده" بعد از یک اعتراض نسبتاً آشکار، کم کم نگاه اوّلیه را نسبت به معلول از دست داده و خیلی زود یک دوستی عمیق جایگزین تمسخرهای اوّلیه می‌شود.

یک خاطره. پدری برایم تعریف کرد که روزی دخترش پوشش دستش را خراب کرده بود و جرئت نمی‌کرد به کلاس برود. نگاه بچه‌های دیگر برایش قابل تحمل نبود. پدر بر خلاف میلش اورا مجبور به این کار کرد و دخترهم با اکراه پذیرفت. بعد از اولین نگاههای حیرت زده، بچه‌ها خیلی راحت و طبیعی پذیرفتد. بچه‌ها توانائی عجیبی برای گذر از ترس و تمسخر را دارند و خیلی بیشتر از افراد بالغ قادر به پذیرفتن، ادغام شدن و برخورد آسان با تفاوتها هستند.

سocrates - مطمئنی؟

الکساندر - فکر می‌کنم. ولی برای این منظور، تعلیم و تربیت به نظرم اساسی است. پدر و مادر باید وقت زیادی را صرف کنند و برای بچه‌ها توضیح دهند که به چه دلیل اشخاص متفاوت وجود

دارند، کسانی که نمیبینند و یا بزرگ سالانی که مثل بچه ها در کالسکه هستند.

بچه ها ، این محققین و فیلسوفهای کوچک، آنرا به خوبی خواهند فهمید. کلمه "چرا" مدام روی زبانشان است. این تشنگی دانستن، اغلب در انها مایوس میشود و بی تفاوتی پدر و مادر این کنجکاوی را از بین میبرد. تا حدی که بعضی از والدین مانع فرزندشان از نگاه کردن به یک معلول می شوند.

سرطاط - آیا میتوان آنرا علاج کرد ؟

الکساندر - مشکل است . شاید دفاع لازم نباشد، بلکه بیشتر باید به نحوی دیگر نگریستن و فهمیدن را آموخت. من بچه هائی را دیده ام که از هر نظر عوض شدند . با یک توضیح ساده، نحوه برخورشان با من، طبیعی تر، دوستانه تر و واقعیتر می شد. بسیاری از دوستانم با مسخره کردن من در جمع ، رابطه را با من آغاز کردند. و کم کم در طول یک گفتگوی تقریباً سقراطی ، بی رحمیشان تبدیل به یک محبت عمیق شد. باید کاملاً از چهارچوبها فراتر رفت، از این "ممنوعه" هائی که روابطمان را مسموم میکنند. ترس از طبیعی بودن و مخصوصاً ترس از رنجاندن ، اشتباهات و خسارات فراوانی را موجب می شود.

در آموزشگاه ، دوستانم و من، از تازه وارد ها دلیل معلولیت شان را می پرسیم. به این طریق سعی میکردیم که سوء تفاهمات را از بین ببریم و همه چیز روشن باشد. شاید هم این مسئله موجب خوبی

وراحتی روابطمن می شد. بین ما مسائل ممنوعه و پیش داوریها خیلی کم و در نتیجه فضای آرام بود.

سقراط - آیا این مسئله جنبه منفی برای خودتان در بر نداشت؟

الکساندر - بهتر است از ایده آل جلوه دادن خودداری کنیم. مثلاً امکان استقاده از تلویزیون خیلی محدود بود و در نتیجه کوله بار دانستیهای ما دچار کمبود می شد. رسانه های عمومی اغلب اثر منفی دارند ولی فقدان اطلاعات نیز به همین شکل است. من کمی از مشکلاتی که برای ایجاد گفتگو در زمینه زندگی روزمره، مثل موسیقی، اخبار، سیاست با آن روبرو بودیم، صحبت کرده ام ...

نا آگاهی خاصی که ما در ان غوطه ور بودیم برای بعضی ها نعمتی بود ولی بعد تبدیل به کارهای دزدگی می شد. بطور قابل توجهی خطر انحراف تعدادی از ما را تهدید می کرد. عده ای از رفقا پیش من اعتراف کردند که در این زمینه "وقت از دست رفته را جبران کرده اند" و این روش در مورد مسائل جنسی می توانست خسارات فراوانی را بیار آورد.

سقراط - تو هنوز نخواستی از آن صحبت کنی.

الکساندر - در آموزشگاه جسم پنهان بود . به خودی خود یک "ممنوعه" محسوب می شد، نه بین ما، بلکه به طور کلی ، سیاست آموزشگاه یک ارتباط سالم با جسم را مورد توجه قرار نمیداد . مثلاً به طور

مبالغه آمیزی ما را مجبور به پوشاندن آن میکردند، بدون اینکه دلیل این راز را بفهمیم. یک آگاهی روشن و درست میتوانست یک برگ برنده باشد. پوشاندن جسم به معنای احیاء کردن بدی و گناه بود و در ما بی اختیار کنجکاوی را بیدار میکرد.

این دایره جهنمی اولین مرحله از یک سلسله بزرگ است که به ناراحتی و دلشوره کشیده شده و سپس به یک وضعیت در هم پیچیده و مبهم ختم میشود. داستان یکی از رفقا این مسئله را تأثید میکند. او بعد از خارج شدن از این محیط ، به مبتذل ترین بازار سوء استفاده جنسی کشیده شد. به این طریق ، کارهای دزدکی در چشم او یک وسیله عالی برای ادعای آزادی و سر پیچی از ممنوعیت محسوب می شد. اگر موافق باشی ، من ترجیح می دهم که از عواقب بد کمبود عمل و تجربه صحبت کنم. این مسئله به نظر من بسیار مهم است.

من عادت دارم که برای استراحت و بررسی سالی که گذشت، تابستان رادر یک صومعه بگذرانم. دریکی از این صومعه ها با "مارک" آشنا شدم ، شخصیتی بسیار عجیب. او با غبان صومعه بود و گاهی هم در شستن ظرفها کمک میکرد. اطلاعات وسیع او را متعجب و مجذوب ساخته بود. او از دانش مسحور کننده ای برخوردار بود. با سهولت حیرت آوری از مارکس، سارتر، افلاطون، داستایوسکی و رابله نقل قول می آورد. در طول گفتگو هایمان رابطه ای دوستانه ، عمیق و سازنده ما را به هم نزدیک کرد.

کم کم رفتار عجیبی را در او مشاهده کردم. او مطالب بی ربطی را در گرم بحثمان عنوان می کرد. هنگامی که مشغول انجام کارش بود، گاهی ناگهان دستش را به سوی آسمان می گرفت و با داد و فریاد چیزهای می گفت که قابل فهم نبود. او این عمل را "مناجاتهای لحظه ای" می نامید. با این وصف من زیاد تعجب نمی کردم. به زودی فهمیدم که راهبان او را به دلایل پزشکی در صومعه پذیرفته اند. مارک به یک فضای قوی و مطمئن نیازمند بود. او به هیچ عنوان نمی توانست تنها زندگی کند چون از یک آشتفتگی روانی و بد بینی مزمن رنج می برد.

من هیچ توجهی به این برچسبهایی که به آسانی به انسانها می چسبانند، نداشت. ماجرای دوستی ما به زیباترین شکل ادامه داشت.... چه لذتی که نبردیم با صحبت کردن در باره متافیزیک ارسطو، روانکاوی فروید و یا انسان شناسی سارترا.

[سکوت سقراط]

یک روز مارک مرا برای آب تنی در رودخانه ای که صومعه را احاطه کرده بود، دعوت کرد. در حال آب تنی، در گیر یک بحث وسیع و داغ فیلسوفانه نیز بودیم. خسته و همچنین نگران و در فکر، مارک از آب بیرون آمد. من هم آماده بیرون آمدن بودم که ناگهان با لغزیدن روی یک صخره تعادلم را از دست دادم. درحالی که به شدت تلاش می کردم او دست به کمر، خیلی بی تفاوت و خونسرد به من نگاه می کرد. نمی دانم به

کمک چه معجزه‌ای خودم را نجات دادم. یک دقیقه بیشتر طول می‌کشید، خفه شده بودم. بلا فاصله مارک را به خاطر این بی‌حرکتی سرزنش کردم. او گفت که به خاطر آشفته بودن بیش از حد افکارش، وارد عمل شدن برایش ممکن نبود. خوشبختانه حادثه به خوبی تمام شد. در راه برگشت من دشنامه‌ای جانانه‌ای نثار مارک کردم. او در هر قدم با "مناجات‌های لحظه‌ای" سعی در پس دادن کفاره تقصیرش را داشت.

مارک به من نشان داد که یک فکر - هر چه که می‌خواهد باشد - یک خطر جدی است، زمانی که تماسش با واقعیت قطع شود.

سقراط - تا اینجا تو صمیمانه کوشیدی، نکات برتری را که در رابطه تو با دوستانت موجب اتحادتان می‌شد، به شکل برجسته‌ای نشان دهی. تو برایم تعریف کردی که چگونه دوستی شما از سیمان تشکیل شده بود، زیر بنائی محکم که می‌توانستی بر آن تکیه کنی. من تصور می‌کنم که بعد از خروج از آموزشگاه تو واقعیتهاي کاملاً متفاوتی را کشف کردی.

الکساندر - انگشت روی نقطه حساسی گذاشتی، چیزی که من آنرا وابستگی عاطفی مینامم. یک نوع وابستگی اجباریست: من به نانوا و بقالم وابسته‌ام همینطور به استاد فلسفه‌ام. این وابستگی به هر کس اجازه می‌دهد در حالی که منافع عمومی را در نظر دارد، حامی خود را نیز پیدا کند. اجتماع ما به این طریق با تقسیم وظایف برنامه

ریزی شده است. ولی وابستگی روحی یا احساسی کاملاً چیز دیگریست. ایجاد تنفس می‌کند. ترس از دست دادن، ترس رنجاندن، ترس برکnar شدن توسط دوست و یا باز بیشتر، به آن کس که وابسته هستیم، و این واقعاً یک زهر خطرناک است. طرف مقابل را تبدیل به ابزار کار مینماید، اورا در حد وسیله‌ای برای پر کردن یک خلاً پائین می‌آورد، وسیله‌ای برای پر کردن تنهاییمان. به دیگری می‌آییزیم، به سوی دیگری می‌خزیم، برای فرار از خودمان. "روشی برای سرگرمی" به گفته پاسکال. ژان پل سارتر هم به این موضوع پرداخته است. چند کلمه را برایت برچین کرده ام:

او نگاه "دیگری" را وسیله‌ای برای ارزیابی خود توصیف می‌کند. از لحظه‌ای، که "دیگری" به من ارج می‌گذارد، من همه کار برای خشنودی او انجام میدهم، برای دریافت قطره قطره دوستی، تحسین و رضایت او.

سقراط - مواطن بیش از حد ساده کردن قضایا باشیم!

الکساندر - در آموزشگاه بین رفقا، به جز چند استثناء، همه یکدیگر را دوست داشتند. تنهائی جسمی جائی نداشت. حضور دیگری همیشگی بود. وقتی که این محیط را با تمام مزایایش، در این زمینه، ترک کردم، همه چیز از بنیاد و کاملاً عوض شد. من می‌بايستی خاطره این باهم بودنهای همیشگی را فراموش می‌کردم تا اینکه قادر به پذیرفتن تنهائی باشم. وقتی می‌گوییم "نهائی" منظورم یک انزواج مطلق نیست بلکه تضاد است که بسیار

چشمگیر بود. حتی امروز هم این مسئله به قدرت خود باقیست. وقتی در فراوانی نعمت زندگی کرده ایم، کمبود و قحطی آزار دهنده تر است. اولین برخوردها با این واقعیت جدید ، گاه بسیار دردناک بود ، ولی باز تکرار می کنم، بسیار آموزنده .

برایت تعریف کردم که جهت ایجاد سریع روابط دوستانه چه روشی را به کار میبردم. با این وجود همیشه سنگینی نگرانی ترس از دست دادن دوستانم را حمل می کردم. آزادی من بیش از حدّ وابسته به دیگری بود.

سقراط - وقتی از آزادی حرف میزند بیشتر منظور استقلال عاطفی نیست؟

الکساندر - حق داری که این دورا از هم متمایز کنی . من وابسته بودن را انتخاب نکردم. نه ، ولی به دلیل معلولیتم، گذشته ام، شاید بیشتر به دوستان حامی نیازمند بودم .

این واقعیتی است که تبلیغات هرگز برای رسیدن به آزادی و استقلال به ما کمک نمی کنند. آنها به تصویر یک خوشبختی مشروط اشاره میکنند : با مبالغه در خوشبختی آن را کاملاً وابسته به شرایط مادی می دانند : وضع خوب اقتصادی، جاه و مقام محترم، نگاه "دیگری". آنها احتیاج و هوس را مذ نظر قرار داده ولی از پیشنهاد راه حل برای رسیدن به آنها خود داری می کنند و چه خشونت بیرحمی که در این تضاد نیست !

بار فرهنگی من موقع خروج از آموزشگاه،
همانطوریکه قبلا هم به تو گفته بودم ، بسیار
ناچیز بود . شاید هم اثرات این شرایط با توجه به
این کمبود ، شدت بیشتری گرفته بود .
آموزشی را که دریافت کرده بودم به من می گفت
که هدف نهائی ، ادغام شدن و موفقیت است و
اینکه مثل دیگران بشویم. ولی این تصویر مرا
مجذوب نمیکرد.

سقراط - من خوب نمی فهمم. ضد و نقیض به
نظر میرسد.

الکساندر - فقط به نظر میرسد ! چند لحظه پیش
برایت تعریف کردم که دقیقاً می خواستم هر چه
بیشتر ممکن شبیه دیگران باشم. ولی واضح است
که این مسئله اشکال مختلفی به خود میگیرد. شاید
این تضاد تا اندازه ای حل شود اگر به این مسئله
توجه کنی که شبیه بودن به دیگران ، برای مریبان
و برای بچه ای که من بودم ، دو مفهوم متفاوت
داشت. مریبان ، مسئله احتیاج به دیگران را در
من بر می انگیختند. آنها موفقیتی را وصف می
کردند که دنباله روی و همنگ جماعت شدن بود .
مثل موفقیت " به سبک مارادونا" . این
تصویر موفقیت با اینکه به هیچ وجه مرا
مجذوب نمی کرد، با این وصف ، تمام کودکیم را
آلوده کرده بود.

برنامه ریزی ؟ القاء عقیده ای پاک نشدنی ؟
من کسی را مقصّر نمی دانم.

در آموزشگاه ، ابراز محبت و تشویق از طرف بزرگ سالان ، سگه رایج نبودند و خیلی از رفایم امروز معتقدند که علاقه به تعریف و تمجید و ستایش دارند. "دیگری" برایشان به منزله یک "توزيع کننده اتوماتیک" پاداش و یک جبران کننده است که به هر قیمتی باید به او متولّ شوند. ترجم برایشان مثل وسیله‌ای برای دریافت تمجید و تحسین است . عکس العمل طبیعی : وقتی گرسنه هستیم چیزی برای خوردن جستجو میکنیم، وقتی تشنه هستیم مینوشیم ، وقتی محتاج عشق هستیم با سر سختی و یکندگی آنرا می جوئیم.

سقراط - از قضاوت خود داری کنیم. قبل از محکوم کردن باید دلیل چنین رفتاری را فهمید.

الکساندر - باز بیشتر ، در حالی که بعضی ها نتیجه گیری میکنند که باید با "سختگیری" تربیت کرد ، من فکر میکنم که بهترین راه برای پر کردن این فقدان ، ایجاد دوستی است.

سقراط ، احساس میکنم انگشت بر روی زخم باز گذاشتی . دیگر نمی دانم چه بگوییم....

سقراط - نترس ! در مورد این کمبود چه می گوئی ؟

الکساندر - تو صدمه‌ای را که غیبت والدین موجب می شود حس نمی کنی. از آن گذشته ، این احساس که مریبان بیشتر مارا تر و خشک می کردند تا اینکه دوستمان داشته باشند، باز دلیل

دیگریست برای اینکه که بدانی چیزی این کمبود را درمان نمی کرد...

این خلاصی که از اولین سالهای بچگی حس کردم ، حتی امروز هم آزارم می دهد.

سقراط - آگاه بودن به آن بسیار درست و بی خطر است. آیا این واقعیت به رفقایت هم مربوط می شود ؟

الکساندر - تقریباً ، ولی با بر جا گذاشتن اثرات متفاوت.

بعضی ها هر نوع کلکی را برای جبران این کمبود جستجو می کنند. و اینجاست که اغلب انحرافات مطرح میشوند.

"ویلیام" را به خاطر می آورم. او محترمانه به من گفت که روش خوبی پیدا کرده که کرایه قطار را نپردازد. ویلیام به سختی حرف میزد و در رفتارش بسیار مردّ بود. وقتی که مأمور برای کنترل بلیط می آمد ، او زبانش را بیرون می آورد و وحشت زده به او خیره می شد. کارمند راه آهن هم سر درگم و مردّ، این مسافر ویژه را بدون تقاضای بلیط ترک میکرد و به این طریق ویلیام از پرداخت معاف می شد . ویلیام این تدبیر قابل اعتراض را "مار مولک بازی" می نامید.

سقراط - در مقابل یک وسوسه بزرگ مقاومت مشکل است.

الکساندر - ویلیام اقرار می کرد که این روش را برای "انتقام گرفتن از دیگران" پیدا کرده است.

چرا انتقام گرفتن از دیگران؟ اغلب ما از دلیل رفتار دیگری بی خبر بودیم. چه خطر بزرگیست، استفاده کردن از ناراحتیهای ایجاد شده در بعضی از موقعیتها، و وارد شدن در بازئی نقشها!

سقراط - کدامیک بیشتر لائق احترامند: مأمور کنترلی که پرداخت بلیط را تقاضا میکند، و یا آنکه از روی ترحم از انجام وظیفه خود صرفنظر می کند؟

الکساندر - این دیگر واقعاً یک مسئله فلسفی است. ولی جواب کماکان مبهم باقی میماند، چرا که ریشه اش در یک تجربه عینی است.

واقعیّت‌های بشری همیشه قاطع و مسلم نیستند. شاید حقیقت در اختلافات جزئی باشد. شاید مرا خیلی جدی، قاطع و پرتوّقع میبینی و این هم طبیعتاً به این دلیل است که در حال تعریف یک تجربه شخصی هستم. من به هیچ عنوان ادعای ابراز یک نظریه دقیق را ندارم و فقط احساس را از چندین مورد تجربه شده در شرایط مشخص، بیان میکنم. مسئله کمبود محبت برای ما به شدت حیاتی و سرنوشت ساز بود...

سقراط - بجز رفقا و خانواده ات، هیچکس قادر به پر کردن این خلاً نبود؟ هیچکس در خلاف

مسیری که تو آن را انحراف می‌نامی ، به کمکت نمی‌آمد ؟

الکساندر - چرا، پدر "موراند". در آموزشگاه ، مذهب نقش تعیین کننده ای داشت. بسیاری از مردمیان من خواهران روحانی بودند. اکثر اوقات، بعضی از آنها، برای آموزش‌های خودشان احترامی قائل نبودند. در فلسفه چنین ناهماهنگی را "تناقض در شناخت" می‌نامند . یعنی جدائی بین ایده آل، خواسته ، و اعمالمان.

با این وجود بعضی از روحانیون در خودسازی به من کمک کردند.

چطور میتوانم به سالهای گذشته در آموزشگاه اشاره کنم، بدون آنکه حرفی از "پدر موراند" زده باشم؟ هر پنج شنبه پیر مردی با قد بلند و حالتی فرسوده در حالی که کت کنه ای در بر داشت، در محل عبادت ظاهر می‌شد. او پدر موراند ، کشیش آنجا بود. این مرد عشق به فلسفه را در من پروراند و تشدید کرد، چیزی که به من کمک کرد تا بفهمم و عادتهاي بدی را که "آموزش" درمن ایجاد کرده بود، از دست بدhem. با این وجود ، مدت‌ها من در او یک شخصیت غیر عادی می‌دیدم.

من اغلب به این امید نزد او میرفتم که جوابهای الهی او را که مبنی بر معصوم جلوه دادن خدائی بود که اجازه خشونت به بعضی از ادیان و همینطور اجازه درد و رنج را می‌داد ، بی اعتبار کنم. در طول گفتگو های مکرّر ، او تبدیل به یک دوست شد . بهترین دوستم.

با این وجود همه چیز بین ما حکایت از فاصله داشت : او شصت سال بزرگتر از من بود، فرهنگ دیگری داشت... ولی علی رغم همه چیز ، گفتگوئی جان گرفت و پلی دنیای ما را به هم متصل ساخت . پدر موراند هرگز سرزنشم نکرد . حضور و تجربه او برای تأثیر گذاشتن بر عمق وجودم کافی بود. من همیشه از ملاقات با این پیرمردی که علی رغم وضع سلامتی نا مساعدش، با خوشحالی زیاد سعی می کرد وظيفة روحانی خود را در آموزشگاه بر عهده بگیرد ، به وجود می آمد. تأثیر او بر من بسیار عمیق و ریشه ای بود. او به طور طبیعی اینچنین عمل می کرد. بدون ادعای نظریه پرداز بودن و نه روانشناسی حاذق، او کاملاً مرا عوض کرد.

چه لذت بخش بود دیدن تحول و تکامل او در خانه اش با "شکل هندسی متغیر" آنطوری که خودش می گفت ! همیشه آماده پذیرائی از نیازمندان، انسانهای اسرار آمیز... او در این باره حرفی نمیزد.

پدر موراند دو جنگ جهانی را پشت سر گذاشته بود. واین یکی از داستانهای معرف شخصیت اوست : او در خانه اش، در کلیسا، به یک خانواده جهود که از دست گشتاپو می گریختند، پناه داده بود. همینکه از دور با بلند شدن خاک ماشین ، نزدیک شدن اس.اس. هارا حبس زد، یکباره به فکرش رسید که وسائل خانه اش را به هم بریزد. بعد از اینکه خانواده را در اتاق زیر شیروانی پنهان کرد، تمام مبلها را به هم ریخت و ظرفها را شکست و بر زمین انداخت. همینکه اولین اس.اس. از در وارد شد، هرج و مرچ داخل خانه را نشان داد و گفت : "ببینید

همکاران شما همه چیز را به هم ریختند و همه جا را گشتند، پیش من چیزی نیست". به لطف دقت و زیرکی او، اس. اس. ها رفتد و خانواده جهود نجات پیدا کرد.

سقراط - زیرک و ناقلا ! یک نمونه عالی از روح کاردان و اهل عمل !

الکساندر - این مرد خدا، این شخصیت چند چهره، با درخشش خود مرامجذوب می‌کرد. چه موجود فوق العاده ای ! سخاوتمندی و هوش او اغلب ناپیدا بود. ولی هرکس که به او نزدیک می‌شد، ستایشگر او و معترف به یک روح بزرگ و زندگی بخش و یک کمک ارزشمند در او بود.

او زیبائی انسان را بر من آشکار کرد و به من اعتماد به نفس بخشدید. او با وجود خودش به عنوان نمونه، نیکی و احسان را به من منتقل کرد. فرسوده با رنجها و بیماری، این مرد مرا به سوی یک زندگی عالی هدایت کرد، اگر چه ناپیدا !

توصیف آن خوشبختی که پدر موراند برایم به ارمغان آورد، مشکل است. حمایت او در آنسوئ کلمات و اعمال قرار دارد. مرگ او هیچ درد و تأسی در من ایجاد نکرد. آنچه را که او به من داد، من در اعمال، نحوه تفگر و تمام وجودم حفظ میکنم. چقدر کلمات برای تعریف چنین رابطه دوستانه ای، ناتوانند !

سقراط - از گفته های تو من اینطور برداشت کرده ام که همیشه کسانی بیشتر از دیگران به تو کمک

کرده اند که کمتر از همه با کفایت و کاردان به نظر میرسیدند.

الكساندر - من این شانس را داشتم که در مسیر زندگیم با اشخاصی خارج از الگوهای تعیین شده و چهار چوبهای مشخص، برخورد کنم. کسانی که راه پیشرفت و بعد هم تحصیل را برایم باز کردند. نه مثل فضلای دانشمند، بلکه فقط دوستانی که تا حدی به روش تو، علاقه به تحصیل را در من بیدار کردند.

سقراط - به طور دقیقتی به تحصیلات برگردیم. چه حرفه هائی را به شما پیشنهاد میکردند؟ تصور آن کمی برایم مشکل است.

الكساندر - در آموزشگاه، شاخه های حرفه ای، کاملاً مشخص بودند : کار دستی در "کارگاههای امن" برای "گذراندن وقت". در این کارگاهها برای تولید اشیاء مختلف، معلولین را بر حسب توانائیشان گروه بندی میکنند. یک مربی برای من برنامه لطیف ساختن جعبه سیگار را در نظر گرفته بود. بدون شک یک "سیگار فروشی" باز میکردم.

[خنده]

سقراط - در آن زمان به آن کمتر می خنده‌ید.

الكساندر - مسلماً ! هیچ جائی برای یک انتخاب شخصی باقی نمی گذاشتند ! نو جوان، و با این وجود در آن مانعی برای آزادیم نمی دیدم. در مقابل این فقدان کامل انتخاب، خیلی ساده رضایت میدادم،

از آن گذشته ، چرا که نه ؟ اگر پیشنهاد دیگری وجود نداشت ؟ نمیتوانیم چیزی را آرزو کنیم که از آن بی خبریم . کسی که مستی با یک نوشابه الكلی را نمی شناسد ، طبیعتاً هرگز به طرف آن کشیده نمی شود . برای مشتاق بودن ، برای داشتن ایده و هوس پرداختن به یک حرفه خاص ، احتیاج به داشتن اندکی دانش و اطلاعات در آن زمینه است . و من از آن محروم بودم . برای واضح تر نشان دادن آن مثالی از تبلیغات می آورم ! وقتی تو تصویر یک شکلات را میبینی بلا فاصله هوس خوردنش را داری . ولی بدون تصویر و بدون تحریک ، شاید هرگز هوس شکلات نکنی ! فقط در ارتباط با افراد خارج از آموزشگاه بود که ایده تحصیل کم کم در من بیدار شد . این افراد با تشریح کردن لدّت و مزایای تحصیل ، کنجکاوی مرا برانگیختند . منهم دلم میخواست که مزه این خوبشختری را بچشم ، ولی موافع برای انجام این برنامه هر روز بیشتر می شد .

سقراط - درد زایمان ؟

الکساندر - تحصیل ، در آموزشگاه چندان مورد نظر نبود . در طول سی سال فقط ده نفر از معلولین به آن پرداختند ! پزشک و روانشناس بیمه های اجتماعی تأثیر بسزائی روی انتخاب حرفه دارند . آنها بازدهی اقتصادی ما را ارزیابی کرده و با توجه به آن نظرشان را به والدین توصیه میکنند . میتوانی حیرت این کارمندان پشت میز نشین را مقابل آرزوی من برای تحصیل در رشته فلسفه مجسم کنی ؟

سفراط - بدون زحمت...

الکساندر - حتی ضریب هوشی من هم بر علیه من نظر می داد . یکبار در سال با روانشناس ملاقات داشتیم. او برای ارزیابی ضریب هوشی ما می آمد. این کارها به چشم من چیزی جز یک بازی نبودند.

ملاقات با روانشناس ، یکنواختی برنامه درسی را از بین می برد. او با هر کدام از ما نیم ساعت در اتاق در بسته مشغول می شد. در اتاق جمع و جوری که فقط در موقع خاصی اشغال بود ، من به روی هم گذاشتن جعبه ها از بزرگ تا کوچک سرگرم می شدم. به تفسیر نقاشیها می پرداختم، واکنشهای ناشیانه ام بررسی می شد، به محاسبه میپرداختم... روانشناس هم تمام این اطلاعات را جمع بندی میکرد تا از آن عددی به دست بیاورد و موضوعی برای جرّ و بحث های پر تلاطم زنگ تقریح. مادرم بعدها به من گفت که من از کمترین ضریب هوشی برخوردار بودم. و این مرا به خنده می آورد... نتیجه گیریهای روانشناس ، هر چقدر بی پایه و اساس، از اهمیت زیادی برخوردار بودند. تصمیمات پژوهش هم در مورد آینده حرفه ای ما بر مبنای نتیجه همین آزمونها بود. بدون شک پدر و مادرم برای اسم نویسی من در یک مدرسه خصوصی، میبايستی به شدت با آنها مبارزه کرده باشند. خلاصه بعد از چانه زدنها فراوان برای یک نصفه روز در هفته مرا پذیرفتند. پافشاری ما بالاخره نتیجه داد و موفقیت من از حد امیدواری هم فراتر رفت و به زودی جزو اولین های کلاس شدم.

سقراط - این پیشرفت ناگهانی را چگونه تعبیر میکنی؟

الکساندر - به محض اینکه خودم را در یک موقعیت حرک دیدم، تمام توانائی هایم به سرعت شروع به تحول کردند. برای رسیدن، وفق دادن و ادغام شدن با بقیه، خیلی بیشتر از آنها مطالعه میکرم.

در آموزشگاه، بر عکس، محیط کاملاً مقاوت بود: روی ماشین تحریر کوچکی که بالاخره بیمه های اجتماعی قبول کرد که در اختیارم بگذارند خیلی به آرامی و بدون عجله کار میکرم. "فابین" که در کنار من مینشست، دکمه های کامپیوتر را با چوبی که روی پیشانیش وصل بود، میفرشد، یک موجود "تک شاخ". او ده بار کندتر از من مینوشت. "آدرین" در کنار او، میکوشید با انگشتان بیش از حد سنگینش، اسمش را بنویسد. و من حوصله ام در کلاس سر میرفت و از پنجره منظره زیبای زمستان را تحسین میکرم.

سقراط - تو هیچ انگیزه ای نداشتی؟

الکساندر - من ریتم خودم را با بغل دستی ام وفق می دادم. همینکه او یک اسم مینوشت من همان کار را ده بار سریعتر انجام میدام. من نیرویم را بیشتر جهت راست راه رفتن، از پله ها بالا رفتن و بستن بند کفشم صرف میکرم. علاوه بر آن، درس خواندن برای

من در مرحله دوم قرار داشت و خسته کننده و بی فایده بنظر میرسید... پیچاندن سیگار، این بود دورنمای حرفه ای من . خواندن و نوشتن و حساب کردن بدردم نمیخورد.

بر عکس در مدرسه رسمی، بودن با نو جوانان سریعتر از خودم، مرا مجبور به فعالت بیشتر برای وفق دادن با محیط نمود. و این یک شادی عمیق بود. کمی بعد، یک اکتساب جدید، دیدم را نسبت به مسائل فرهنگی، باز تغییر داد و اصلاح کرد. بر خلاف نظر پزشک، والدینم یک کامپیوتر به من هدیه کردند. چه کشف بزرگی ! از آن پس میتوانستم به دوستانم نامه بنویسم و متنها را با لذت تصحیح کنم. کامپیوتر برایم یک همراه عزیز محسوب می شد. اشتباهاتم را تصحیح میکرد، مترادف ها را در اختیارم میگذاشت و فرهنگ و اطلاعاتم را وسیعتر می نمود زبانم پیشرفت کرده و تشنگی برای "دانستن" تا اعماق وجودم حس میشد. نتایج درسی من بسیار مثبت بود و می توانستم به مدرسه باز رگانی بروم. این مدرسه از دوجهت رضایت‌بخش بود . برای من و مسئولین. از طرفی دور نمای به دست آوردن یک دیپلم حرفه ای برای جواب دادن به معیارهای بازدهی بیمه های اجتماعی را ضمانت میکرد ، و از طرف دیگر خواسته مرا در زمینه فرهنگی ارضاء مینمود.

بعد از یک دوره کوشش کم و بیش آسان برای ادغام شدن، این سه سال با آرامش گذشت. من با افراد زیادی آشنا شدم و دوستی های صمیمانه ای بینمان ایجاد شد.

با این وجود برای وارد شدن به دانشگاه و تحصیل در رشته فلسفه، می بايستی از دبیرستان میگذشتم که نیازمند شناسائی عمیق زبان ایتالیائی بود. با دل به دریا زدن، به هر سختی که بود، برای تأمین برنامه دوساله درسی، یک اقامت یک ماهه در ایتالیا را در برنامه ام گنجاندم.

در دبیرستان، معلمها از درک عمیقتی برخوردار بودند. همه امکانات برای آسانتر نمودن تحصیل به کار گرفته شد. ولی چه مشکل بود ادغام شدن! همکلاسیهایم از دو سال قبل یکدیگر را می شناختند. پذیرائی گرم آغاز کار، یک پس زدن تدریجی را در پی داشت. معلمها کمی بیشتر از شاگردان دیگر وقتی را به من میدادند. شبح حسادت فضای عمومی را مسموم کرده بود.

این حسادت از چه سوئی بر میخاست؟ از طرف شاگرد اولها، از آنهایی که با مهارت خاصی در باره مدارا کردن داد سخن میدادند، که بر علیه ستّها و مذهب به شدت اعتراض میکردند، آنهایی که آزاد اندیشی، مدارا کردن با دیگران و پذیرفتن تفاوتها را می ستودند و توصیه می کردند.

تضاد حیرت انگیز! ولی به لطف آموزش‌های تو، سocrates عزیز، و به لطف پند های پدر موراند، از این بن بست خارج شدم. با مقاعد کردن خودم از اینکه بیشتر نادانیست که باعث مسمومیت فضاست و نه یک بدرجنسی حساب شده و عمدی.

سocrates - کم کم دلیل ملاقاتت را می فهم

الکساندر - مشکلات کاری و تجربی هم به مسئله ادغام شدن اضافه شده بودند. با کامپیوتر به سختی می توان اطلاعات علمی را به دست آورد. امکانات خیلی کم برای محاسبات ریاضی و فیزیک وجود دارد. در نتیجه من باید در حضور معلمها، امتحانات خود را به طور شفاهی می گذراندم که به آسانی ممکن نبود. در اینجا باز معلمها باید وقت بیشتری را صرف من میکردند که بدون شک، باز همان حسادت مسخره را پیش می آورد. چطور می توان عمیقاً متأثر نبود؟ به همان نسبت که در مدرسه باز رگانی همه این مسائل یک راه حل جالب پیدا کرده بودند و ادغام شدن با موقعیت صورت گرفته بود، جای من در دبیرستان مورد تهدید بود.

غافلگیری مایوس کننده! با آنچه که شنیده بودم، تصویر مثبتی از دبیرستانیها در ذهنم بود: انسان دوست با فکری باز! ولی خودم را مجبور به دست و پنجه نرم کردن با یک حسادت درونی و فقدان کامل درک، دیدم.... با این وجود دوستانم کمتر از گذشته نبودند.

از طرفی این فضای آزار دهنده بسیار آموزنده بود. به من فهماند که زندگی در آموزشگاه و روح رفاقت حاکم بر روابطمن، جزیره کوچکی بود در میان اقیانوسی بزرگ که اغلب طوفانهای سختی آنرا به شدت تکان می داد.

سقراط - هر تجربه ای مثبت است، حتی سخت ترین آن، همانطور که خودت به آن اشاره میکنی،... با

گوش کردن به تو این مسئله مسلم به نظر می‌رسد،
ولی...

الکساندر - درست است، این مسئله نیازمند کاری سخت و مداوم است. باز هم تکرار می‌کنم از زمانی که فلسفه را کشف کردم، خودم را بدون وقfe مجبور به کوشش در فهم وقایع می‌کنم و سعی بر این دارم که پیام مثبت را از آنچه که رُخ میدهد، بیرون بکشم.

سقراط - منظور تو از "درک" و "بیرون کشیدن پیام مثبت" چیست؟

الکساندر - روزی به من آموختند که در زبان عبری کلمه "درک" به معنای "چشیدن" ، "تجربه کردن چیزی" است. شناخت در فرهنگ عبری کاملاً متمایز از آن نوع "عقل گرائی" است که میراث دنیای یونان می‌باشد و خودت خیلی بهتر از من آنرا می‌شناسی. برای یهودیان ، شناخت خود ، به معنای اشباع شدن از سرنوشت خود است به منظور جهت دادن و مفهوم بخشیدن به آن، به جان سپردن تجارت.

سقراط - اینجا باز هم چندان روشن و مسلم نیست!

الکساندر - نه ، می‌توانیم تجارت را برای فرار از واقعیّت روی هم انباشته کنیم بدون پی بردن به مفهوم آن و در نظر گرفتن اثر نتیجه آنها بر زندگی خود و اطرافیانمان. ولی به لطف تعمق، هر اتفاقی می‌تواند به ساختن، به انتخاب آنچه که برایمان زندگی

بخش است و به انتخاب زندگی ، یاری کند. دو باره به علم ریشه یابی در زبان عبری برگردیم و با اندکی خارج شدن از موضوع، نگاهی به کلمات "خوب" و "بد" بیندازیم. در زبان عبری کلمه "خوب" را برای قارچهای خوردنی بکار می بردند و "بد" را برای آنهایی که تا سر حد مرگ دل پیچه آور هستند. شناخت خود، دقیقاً یعنی تشخیص آنچه که خوب است، آنچه که زندگی را ممکن می سازد و نه انباشته کردن تجارب بیهوده و بی ثمر.

خیلی ها برای "تجربه اندوختن" چند روزی برای کار به آموزشگاه می آمدند. این مسئله بسیار باعث رنجش ما میشد از اینکه می دیدیم مثل موش آزمایشگاه برای چند مورد نادر در پزشکی، مورد مطالعه هستیم.

سقراط - به دبیرستان برگردیم ، در آنجا چه چیزی را تجربه کردی ؟

الکساندر - ناکامی ! بعد از امتحان کردن همه چیز، همانقدر در زمینه کارهای عملی مثل چاره جستن برای ناتوانی در نوشتن ، که در زمینه روابط برای اقدام به ساختن پلی بین دو دنیا، تا این حد دور از هم، باید خودم را مقاعد میکردم که تفاوت من با "دیگری" به طور بیرحمانه ای احساس می شود.

قبل از ورود به دبیرستان، رویای توسعه دانستنیهايم را در سر می پروراندم. تعریف فرهنگ وسیع و سطح بالای دبیرستانیها، این دوستان مدعی دانش را

فراوان شنیده بودم. بدون شک، برداشت من از این "نمونه" مبالغه آمیز بود، ولی یک لذت واقعی از تصور بودن در چنین محیط مساعدی برای فرا گیری دانش و فرهنگ احساس میکردم... و یأس و دلسوزی من نهائی بود وقتی که فهمیدم که مرجع آنها، رابله، اسپینوزا و یا پاستور نیست، بلکه بیشتر مذوب قهرمانان سریالهای تلویزیونی بودند، جانشینان مدرن ارسٹو.

در آموزشگاه همانطوریکه که گفتم، علی رغم دانستنیهای محدودمان، به عمق مسائل می‌اندیشیدیم. خودمان را به چیزهای اساسی و لازم محدود می‌کردیم. در دبیرستان دیگر این امکان را نداشتیم. بجز تنبلهای کلاس که با تحقیر چهار چوبها، پارا از تفاوتها فراتر میگذاشتند و با من دوست می‌شدند. ولی بگذریم.

لحظه ورودم به دانشگاه فرا رسیده بود. از آن پس میباشتی برای اولین بار تنها زندگی می‌کردم، باید آشپزی میکردم... این مسئله موجب ترس فراوانی در میان اطرافیانم گشته و انتقاد‌ها از هر نوعی، آمیخته با ترس و سرزنش به طرف والدینم سرازیر شده بودند. ولی تصمیم بر جا و قاطع بود. تمام زندگیم را که نمیتوانستم در آموزشگاه بگذرانم، بنا براین برای این رهائی باید می‌پرداختم. حتی اگر لازم بود گران بپردازم.

سقراط - من از بی‌صبری می‌سوزم !

الکساندر - دوره کار آموزی من برای فراگیری آشپزی خیلی سریع انجام گرفت، بعد از یک ماه

خوردن "تورتلینی با خامه" ، موفق شدم چند غذای جالبتر درست کنم... من رقبای قابل توجه ای داشتم. مثلاً ، فر ، که با دهان بازش هر لحظه مرا به کباب کردن پاهایم تهدید میکرد. برای بیرون آوردن "کروکت" ها باید یکی از روش‌های جنگی ناپلئون را بکار می‌بردم: فر را با دستکش باز میکردم، یک بشقاب در بیست سانتیمتری ورودی فر می‌گذاشت، بعد با چنگال فر مثل یک چوب گلف، سعی میکردم که کروکت‌ها را یکی یکی نشانه گیری کنم برای اینکه در بشقاب فرود بیایند ! در آغاز پیشرفتم خیلی کند بود، ولی بهر حال موفق به فرود آوردن یک کروکت روی ده شدم. فرزی من کم کم بیشتر شد. به دو کروکت روی ده وسیس به چهار ، پنج، به هفت و به ۸ کروکت روی ده رسیدم . من با بی صبری منتظر شباهای بلند زمستان بودم که نتیجه کار را به مرحله عالی برسانم.

هر مشکلی مرا به وجود می‌آورد و انگیزه ای برای یک ماجراهی جذاب می‌شد. کم کم به یک استقلال قابل توجه رسیدم. تمام این سالهای درمانی از طریق ورزیده نمودن اعضا با کارهای عملی، بسیار به من کمک کردند . ولی سهم آنها با آنچه که من به تنهائی در اتفاق انجام می‌دادم برابر نبود. همانطور که مادرم اغلب می‌گوید : " وقتی که گرسنه هستیم همیشه گلیممان را از آب بیرون می‌کشیم".

ناز نکشیدن و حمایت نکردن بیش از حد و بالعکس راهنمایی ، تشویق و وادار نمودن شخص

به فراتر رفتن، نقش بسیار مهمی را ایفا می کند. با این وجود بهتر است مبالغه نکنیم ! استقلال کامل من هرگز ممکن نخواهد بود.

خوشبختانه در دانشگاه، دوستانی بسیار صمیمی پیدا کردم که نت برداریهای درسی را به سادگی و بدون هیچ نوع مبت گذاری به من میدادند. با هم کار میکردیم، بایکدیگر کامل میشدیم و دوستیهای محکم و استوار شکل میگرفتند. ناتوانائی من در دبیرستان همیشه باری بر دوشم بود، در دانشگاه این ناتوانی تبدیل به یک سرمایه شد. با آگاهی به اینکه تنها نمیتوانم باشم، بطور طبیعی به سوی دیگران میرفتم و به این طریق روابط سالم و جالبی بوجود می آمدند.

من باز هم تأکید می کنم که دوستی باید صمیمانه باشد. ارسسطو از درجات مختلف دوستی صحبت میکند. در قله درجه بندی، دوستی پیوند دهنده دو انسان برابر را جای می دهد. دو دوست باید متقابلاً یکدیگر را غنی و توانا سازند، بدون سوء استفاده و بهره کشی. من شانس آزمودن این نوع دوستی را داشتم. این دوستیها بسیار مایه دلگرمی و قوت قلب بودند، آن قوت قلبی را که در اموزشگاه و در کنار رفقای فلک زده ام یافتم.

سقراط - من این اصطلاح "رفقای فلک زده" را دوست ندارم. آنرا در شأن شادی، انرژی و نیروی همراهانی نمی بینم که تو بدون وقه از آنها تعریف می کنی .

الکساندر - درست است. من آنرا فقط برای سادگی کلام بکار میبرم. به دوستان کنونی ام برگردیم. رسانه های عمومی اعلام میکنند که انسان فرد گرا و منزوی روز به روز بیشتر در خود زندانی میشود و روابط صمیمانه و متقابل به شکل بی رحمانه ای در حال ناپدید شدن است. بر خلاف این گفته، من احساسی کاملاً بر عکس داشتم. در دانشگاه از کمکهای صمیمی و بی ملت برخوردار بودم.

قبل از ورود به دانشگاه روی روش‌هایی که تحصیل را برایم مثل دیگران ممکن می‌ساخت، خیلی فکر کردم. و زود فهمیدم که فقط حساب کردن روی نیروی خودم کافی نیست. دانشجوها بمن پیشنهاد کمک می‌دادند و به لطف آنها توانستم تقریباً به طور عادی تحصیل کنم.

وقتی به مدت طولانی مطالعه میکنم دچار یک انقباض شدید در پشت گردنم می‌شوم که موجب سر درد می‌شود. برای جلوگیری از آن بعضی ها یاد داشتهایشان را به من قرض می‌دادند و بعضی دیگر کتابها را روی کاست برایم می‌خواندند.

سقراط - احساس وابستگی به دیگران ترا تند خو و بد خلق نمیکرد؟

الکساندر - بر عکس، من فکر میکنم که این مسئله نعمتی است. ولی برای رسیدن به آن باید از خواری و سر افکندگی شروع کار گذشت. با توانائی من برای دست یافتن به یک استقلال کامل، بطور روزانه،

بزرگی انسان را به من نشان می دهد. در قلب ضعف و ناتوانائیم می توانم از هدیه حضور دیگری قدر دانی کرده و به نوبه خودم و با امکاناتم سعی کنم حضور ناچیز و شکننده خود را نیز به آنها عرضه نمایم.

انسان ضعیف، اجباراً ، باری بر دوش دیگری نیست. هر کس آزادانه ضعف خود را در اختیار دارد، با اوست که از آن عاقلانه استفاده کند.

سقراط - ضعف می تواند بارور و زاینده دوستی باشد، آیا منظور تو همین است ؟

الکساندر - می توان گفت در تئوری، ولی آنرا به مرحله عمل در آوردن مشکل است. یکبار دیگر میگوییم کاریست بزرگ. بطور مسلم ، ضعف تا پایان زندگی، یک مبارزه در لحظه باقی خواهد ماند. هیچ چیز برای همیشه کسب شده نیست. ما اغلب در این مسئولیت تنها هستیم و نگاه "دیگری" یک باز دارنده برای پذیرفتن.

یادم می آید دفعات اولی که از منزل خارج میشدم، از پشت کر کره نگاه کنجکاو و بیمار گونه ای را حس میکردم. خانم سالمندی پنجره را باز می کرد و به من میگفت : "به منزل برگرد بچه، نباید تنها بیرون بیائی ". این تذکرات مرا می آزردند و برای مدتی طولانی اعتماد را در من میکشتد. البته این نوع عکس العمل ها خیلی استثنائی بودند ، بهتر است

از عمومی کردن آن خود داری کنیم." مadam دو استال " می گفت : فهمیدن یعنی بخشیدن .

سقراط - تو میفهمی ؟

الکساندر - نه هنوز . این مسائل خسارات زیادی بیار آوردهند که هنوز هم به آزار دادنم ادامه میدهند.

دقیقاً کار من، همین تمرین است که بدون وقفه روی خودم انجام می دهم. کم کم نوعی آزادی سست پایه و لرزان کسب می شود، مدام مورد تهدید ولی در هر صورت یک آزادی... این دانش و این کار آموزی را "پدر موراند" سخاوتمندانه در اختیارم گذاشت . و این بزرگترین گنجینه ای است که در طول هفده سال آموزش، به آن دست یافتم. آنچه را که به لطف پدر موراند، بطور مبهم دیدم، تو هستی، سقراط، که میل به پروراندن آنرا در من ایجاد کرده ای. به لطف این تشنگی، من نیروی لازم را برای این مبارزه زیبا و لذتبخش یافتم و به این خاطر، سقراط ، بینهایت سپاسگزارم. فلسفه- به عنوان مبارزه بر علیه چهار چوبها، تقليد های مبتذل - به من بسیار کمک کرد که با سنگینی پیش داوریها و احساسات منفی مخالفت کرده و همینطور با ترس، بی رحمی و با آنچه که بی ریشه و بنیان است، مبارزه کنم. بزرگترین دشمنی که بعد از خروج از آموزشگاه باید با آن میجنگیدم ، کمبود اعتماد به نفس و عدم درک بود . من نه تنها می بایستی غیر عادی بودن خودم را می پذیرفتم و قبول می کردم که هرگز کاملاً

مثل دیگران نخواهم بود و هرگز عادی نخواهم شد، بلکه باید نیروی لازم را برای فهمیدن این "عدم درک" و برای بخشیدن نابخشونی، در خود می‌یافتم و در صورت امکان با خوشروئی.

سقراط - تو تمام مدت در این داستان طولانی روی رابطه دوستی بسیار تأکید کردی.
 رابطه ای قوی که تو و رفقایت را به هم پیوند می‌داد. تو از سخاوتمندی و عمق احساس رفقایت بسیار صحبت کردی، از نیروئی که آنها از قلب ضعفشدان بیرون میکشیدند. بعد هم از چند روشی که باعث شدند تو خودت را با محیط دیبرستانی وفق دهی، تعریف کردی، درست است؟

الکساندر - کاملاً!

سقراط - تو همچنین دردی را که نگاه دیگران می‌تواند موجب شود، توصیف کردی : اثرات ناگوار ترحم، مسخره کردن، حسن نیتی که ناشیانه بکار می‌رود و همینطور احساس کامل بودن. تو تصویر یک مربّی بد را ترسیم کردی. تو از مشکلاتی که بعد از خروج از آموزشگاه، با آنها برخورد کردی، نام برده و آن تنهائی را که کم کم به لطف فلسفه پیدا کردی. ولی یک نکته آخر برای روشن کردن باقیست.

الکساندر - که جزئیاتی را فرموش کرده باشم ! هیچ بعد نیست.

سقراط - تو بدون وقه زندگیت را در آموزشگاه و چگونگی ادغام شدنت را تشریح کردی... اغلب سعی کردی که مرز بین عادی و غیر عادی را روشن کنی. تا اندازه ای عادی بودن را برایم توضیح داده ای. ولی آیا قادر هستی و به اندازه کافی آگاهی داری که بتوانی این مسئله را عمیقتر برایم تشریح کنی.

الکساندر - سقراط، فکر می کنم به اندازه کافی آمده باشم که به این خواسته ات پاسخ دهم. در واقع فرق بین عادی و غیر عادی، در تمام زندگیم تا کنون مرا همراهی کرده.

مثلاً برای من توضیح داده اند که عادی بودن دارای دو خاصیت است. یکی تحریک شخصی است که خود را از آن دور میبیند. در او میل به بهتر شدن را بر انگیخته و وادارش می کند که هر چه بیشتر فاصله ای را که باعث جدائی او از دیگران می شود، کمتر کند. البته "عادی بودن" می تواند موجب "در حاشیه قرار گرفتن" هم باشد. بر کناری از...

تعداد زیادی از مردم و روانشناسان روی این موضوع سخنرانی کرده اند.

سقراط - شدیداً مایلم آنچه را که در مورد "عادی بودن" به تو آموخته اند، بشنوم. وجه تمایزاتی که یک شخص عادی و غیر عادی را از نظر فیزیکی از یکدیگر جدا می سازند، کدامند؟

الكساندر - تعريف "غير عادي" همان چیزیست که باعث دور شدن از عادی است. ویژگیهای بسیاری (قد، وزن،...) که در بین اقوام مختلف تغییر میکند. اکثریت مردم در حد وسط جای میگیرند. و به این طریق، فرد هر چه بیشتر از این میانگین دور شود، کمتر عادی محسوب خواهد شد.

رفتار تو ، بیان تو ، سقراط ، به عادی بودن نزدیکتر است تا رفتار من و نحوه حرف زدن من. بنا بر این تو عادی هستی و نه من . در پژوهشی انسان کاملاً سالم ، انسان عادی محسوب می شود.

سقراط - این واضح به نظر می رسد . ولی در زمینه روانی، این مرز را در کجا قرار میدهی؟ تو برایم توضیح دادی که به هنگام خروج از آموزشگاه گاهی وقتها رفتار افراطی داشتی : احساسات را به شکل نا مناسبی ابراز میکردی، در حفظ فاصله درست با دخترها مشکل داشتی، به سختی میتوانستی از ابراز یک احساس دوستانه شدید در مورد معلمها جلوگیری کنی. در این حالتها چطور عادی و غیر عادی را از یکدیگر تمایز می کنی ؟

الكساندر - همانطور که قبلًا گفتم ، رفتار غیر عادی از رفتار مطابق معیارهای معمول فاصله میگیرد، از آنجه که مربوط به دنیای آدمیزاد است.

سقراط - در این صورت ، بنا به گفته تو ، شخصی که به طور استثنائی با استعداد است و یا بینهایت خوشبخت است و یا کاملاً عادی است ، غیر عادی محسوب می شود.

الکساندر - البته !

سقراط - بنا بر این باید تعریفت را از "غیر عادی بودن" مشخص کنی.

الکساندر - غیر عادی شاید کسی باشد که از معیارهای قابل قبول برای عموم فاصله بگیرد.

سقراط - منظورت از "عموم" چیست ؟

الکساندر - اجتماع و معیارهایش.

سقراط - آیا تو به من نگفته بودی که شما عادت داشتید خوشحالی خود را با حرکات و فریاد ابراز کنید ؟ آیا اینست رفتار غیر عادی ؟

الکساندر - این رفتار در آموزشگاه کاملاً عادی محسوب می شد. شاید نزد بعضی از اقوام نیز اینچنین باشد.

سقراط - بنا بر ان تعریف "غیر عادی بودن" فقط بر طبق قوانین یک اجتماع مشکل است چون میتواند تغییر کند.

الكساندر - همچنین می‌توان "عدم هماهنگی" را نیز جزو یکی از وجه تمایزات شمرد. بعضی ها آنرا تعریفی برای معلولیت جسمی می‌دانند.

سقراط - آیا احساس می‌کنی که تو و رفقایت نا هماهنگ بودید؟

الكساندر - نه، فکر نمی‌کنم. ولی نا هماهنگ بودن چیست؟

سقراط - دقیقاً من از تو می‌پرسم.
الكساندر - اغلب می‌گویند که شخص نا هماهنگ، غیر عادی است و احساس بدختی می‌کند.

سقراط - آیا واقعاً اینطور است؟ آیا خودت به من نگفتی که شادی "آدرین" هالوی دهکده مثل یک نمونه ویک منشأ در ذهن‌ت باقی مانده؟ و دختر معلولی که در میان استخر می‌درخشد، آیا احساس بدختی می‌کرد؟

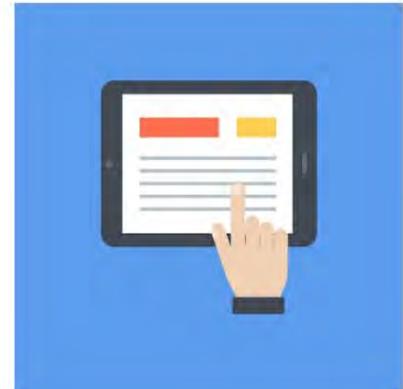
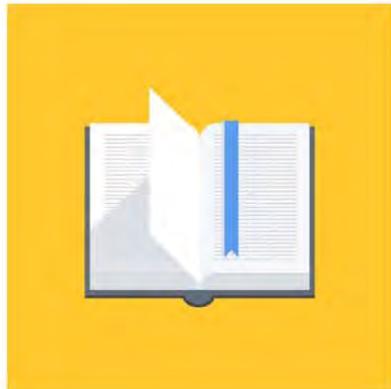
الكساندر - نه.

سقراط - پس او از معیار در رفته است . شاید هم یک "غیر عادی" ست که عادی نیست !
الکساندر ، دقیقاً مرز بین عادی و غیر عادی کجاست ؟

الکساندر - باید اعتراف کنم که نمی دانم.

سقراط - **الکساندر** ، من ایده ای دارم . بعد از این حرفها ما روی "عادی بودن" متمرکز خواهیم شد .
 هرجا که میروم ، در هر شرایطی که قرار میگیرم ، همه مرا یک غیر عادی و یک انسان در حاشیه میبینند و با من به این شکل برخورد میکنند . با این وجود من راست راه میروم ، به قانون احترام میگذارم ...
 به من ثابت کن و نشان بده که از هر نظر من کاملاً عادی هستم !

[سکوت **الکساندر**]

آیا می دوستید لذت مطالعه و درصد یادگیری با کتاب های چاپی بیشتره؟

کارنیل (محبوب ترین شبکه موفقیت ایران) بهترین کتاب های موفقیت فردی را برای همه ایرانیان تهییه کرده

از طریق لینک زیر به کتاب ها دسترسی خواهید داشت

www.karnil.com

با کارنیل موفقیت سادست، منتظر شما هستیم

Karnil Karnil.com

